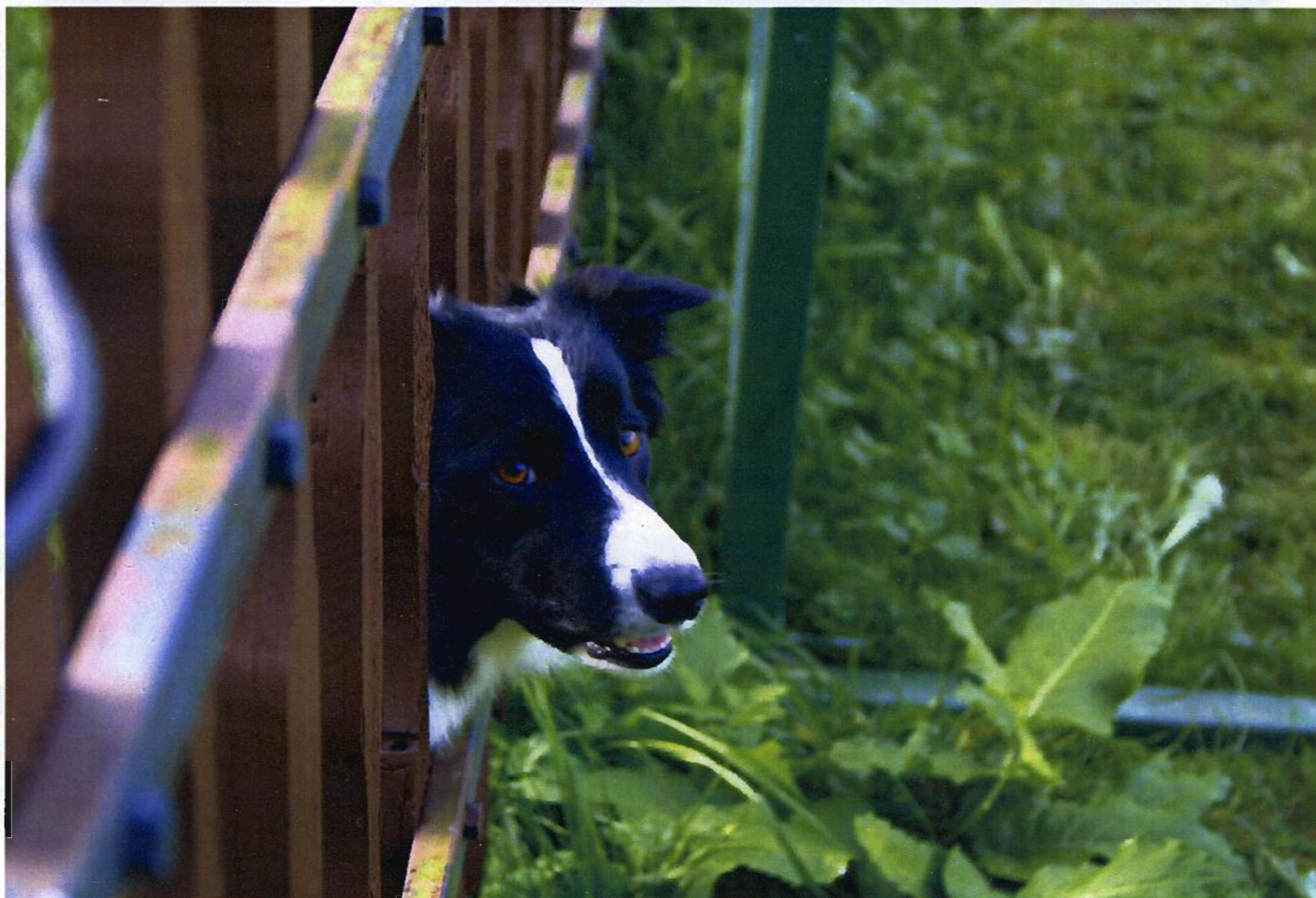


BORDERHOLIC

AKTUALITY A ZAJÍMAVOSTI



**I
my
přejeme
všem členům
našeho klubu BCCCZ,
aby i v novém roce vám vaše
border collie dělaly jen radost
a aby jste zároveň měli dost času dělat
radost
také
jim.**



Vážení čtenáři klubového zpravodaje *Borderholic*, nabízíme vám již desáté číslo, tentokrát opět plné aktualit a zajímavostí. Upozorňujeme na následující příspěvky:

KLUB a CHOV

Zápisy z členské a výborové schůze

SEZNAM CHOVNÝCH PSŮ

SEZNAM BONITOVANÝCH

FEN

Výstavy 2001 a 2002

RŮZNÉ

Jednání o DKK

Stavební bloky mozku

Co ovčáci dávno vědí

Co říká ocas

S borderkou na vodě

PRÁCE a SPORT

Budou psi, kteří umí vyhledávat lidské ostatky i u nás?

International Sheep Dog Society

XVII. Mistrovství Evropy

v ovládní ovčáckých psů

v Rambouillet

Tradice Mistrovství České republiky v

pasení ovcí obnovena

Akce v pasení

NOVINKY V AGILITY

Úspěch borderky na ME v bíkejřingu

INZERCE

Přejeme hezké počtení.

*Za redakci *Borderholiku* Radko Loučka*



Vážení členové klubu,

od vydání posledního Borderholku se opět uskutečnila spousta akcí. Proběhla členská schůze, na které přibyly do výboru a kontrolní komise nové tváře, schválení se konečně dočkalo logo klubu. Změnili jsme oficiální adresu klubu, nyní je BCCCZ, POBox 562, 111 21 Praha 1. Podstatně se zvýšil počet našich členů.

Uspořádali jsme několik akcí chovatelských (Den border collie, dvě bonitace) a mnoho akcí týkajících se pasení, agility, či jiných sportovních a pracovních aktivit. Pro potřeby propagace klubu a border collie jsme nechali vyrobit postery (zalamované plakáty) a informační letáky, ještě do konce roku chceme stihnout vytisknutí klubových dešek, do kterých bychom vkládali informace pro zájemce o border collie, pro nové členy klubu, pro nové majitele štěňat, ale i např. diplomy.

Právě proto, že máme tolik aktivit, tolik nových členů a takové výdaje na propagaci, museli jsme se zabývat i finanční situací klubu. Na pokrytí základních potřeb se nám podařilo získat sponzory, ale ještě bychom nějaký finanční dar potřebovali. Proto bychom vás rádi vyzvali k hledání sponzorů, uvítali bychom v tomto směru jejich pomoc.

Přejí všem členům klubu aby i v novém roce vám vaše border collie dělaly jen radost a aby jste měli dost času dělat radost také jím.

Za výbor a komise klubu RNDr. Michal Krejčí - předseda BCCCZ

KLUB A CHOV

Zápis z členské schůze BCCCZ

Konala se dne 18. srpna 2001 v Brně. V úvodu předseda klubu Michal Krejčí přivítal přítomné. Bylo jich celkem 26.

Byla zvolena komise návrhová (J.Vojtěch, E. Loučková, L. Rychetská), komise volební (S. Sochorová, R. Římanová) a ověřovatel zápisu J. Grund.

Poté M. Krejčí přednesl zprávu předsedy klubu, N. Hanačíková zprávu poradkyně chovu, L. Kemerová zprávu o hospodaření a L. Vojtěchová zprávu kontrolní a revizní komise.

M. Krejčí potom účastníky schůze seznámil s průběhem vypsané soutěže o logo klubu. Úsilí o vytvoření znaku začalo už v době vzniku klubu. Během uplynulých měsíců se sešlo asi patnáct návrhů nejrozumnějšího typu, vesměs však z různých důvodů pro praxi nepoužitelných. Nakonec z nich výbor vybral návrhy čtyř. Ty pak na schůzi předložil přítomným členům, kteří hlasováním rozhodli o tom nejlepším.

Dalším bodem programu bylo představení kandidátů a tajné volby výboru klubu a kontrolní a revizní komise klubu.

V diskusi před přestávkou ke sčítání hlasů vystoupil R. Loučka. Nejprve poděkoval sponzorům, kteří podporují klub BCCCZ, zejména a.s. FITMIN, která nejen že pomáhá s výrobou a grafickým zpracováním zpravodaje Borderholic, ale také ho sponzoruje ve výši 20 000 Kč ročně. Dále pozval přítomné na Mistrovství republiky v pasení ovcí v Rovečném ve dnech 8.-10. září a informoval je o přípravě dvou kalendářů, kde budou zobrazeny border collie.

Po přestávce předsedkyně volební komise S. Sochorová seznámila členy s výsledky voleb. Do výboru klubu a kontrolní a revizní komise byli zvoleni všichni navržené kandidáti.

Po krátkém zasedání nového výboru a KRK oznámil M. Krejčí a L. Vojtěchová, jak si členové výboru a KRK rozdělili funkce. Předsedou je M. Krejčí, poradkyně chovu N. Hanačíková, jednatelkou Š. Barcalová, hospodářkou L. Kernerová a komisařem, který bude mít za úkol koordinovat činnost komisí pro jednotlivé pracovní aktivity border collie, I. Bartek. M. Krejčí zároveň řekl, že výbor rozhodl o zlepšení poštovního styku se členy a to tím, že pro BCCCZ bude zřízena adresa na P.O.Box. Předsedkyně kontrolní a revizní komise se stala L. Vojtěchová, T. Lerl bude mít na starost kontrolu účetnictví a L. Svobodová komunikaci s ostatními členy klubu.

Potom následovala diskuse.

R. Loučka informoval o přípravě propagačních materiálů klubu a základního zpravodaje Borderholic pro nové členy. Navrhl, aby výbor projednal možnost, aby se některá čísla zpravodaje zájemcům z řad nečlenů klubu, případně stará čísla členům novým, mohla za přiměřenou cenu prodávat.

H. Půlpánová seznámila přítomné s návrhy nominací rozhodčích plemene BC pro výstavy v roce 2002. Často jsou to renomovaní rozhodčí ze zahraničí, pozváni jsou ve spolupráci s klubem bearded collie.

Dále se zeptala na průběh kármého řízení za neplánované krytí koncem roku 1999. Dotaz zodpověděl M. Krejčí. V této souvislosti padlo ještě několik dalších dotazů a připomínek (M. Slunéčko, T. Lerl) na téma jak bojovat proti tomu, aby se množily border collie bez PP. M. Krejčí zdůraznil, že nejdůležitější je osvěta (jedině PP zaručuje původ a kvalitní předci kvalitní potomstvo). I. Bartek uvedl, že se v uplynulém období narodily dva vrhy bez PP a že samy vykazují nedobrou kvalitu.

E. Loučková potom přečetla návrh usnesení, které bylo členskou schůzí schváleno.

USNESENÍ ČLENSKÉ SCHŮZE BCCCZ konané dne 18.8.2001 v Brně

Členská schůze vzala na vědomí:

- zprávu předsedy klubu,
- zprávu poradkyně chovu,
- zprávu o hospodaření,
- zprávu kontrolní a revizní komise .

Členská schůze zvolila:

- výbor klubu ve složení Š. Barcalová, I. Bartek, N. Hanačíková, L. Kernerová, M. Krejčí,
- kontrolní a revizní komisi klubu ve složení T. Lerl, L. Svobodová, L. Vojtěchová.

Zápis z výborové schůze - Mlnchovice, 27.10.2001

Přítomni: N. Hanačíková, M. Krejčí, I. Bartek, Š. Barcalová, L. Kernerová, R. Loučka

Byly předneseny 2 body nutné k projednání:

- a) termíny akcí na rok 2002
- b) finanční situace klubu

Ad a) Termíny akcí na rok 2002

1) bonitace v roce 2002 budou opět 3, a to v termínech:

- 13.4.2002 Pardubice (pokusíme zajistit, aby byl přítomen MVD. Beránek)
- 17.8.2002 Brno (při Dnech BC)
- říjen 2002 - Praha Uhřetěves, Rychety - termín bude včas upřesněn

2) výstavy klubové a speciální na rok 2002 byly již domluveny v srpnu 2001- pro nutný zápis u ČMKU, projednávaly se pouze možnosti zajištění atd.

- Výstava klubová - Praha Uhřetěves, Rychety - 8.5.2002 - rozhodčí Milan Krinke

- Výstava speciální - Brno - 17.8.2002 - rozhodčí Gerhard Prener

3) Mistrovství republiky border collie v agility - byl přednesen návrh uspořádat od roku 2002 samostatné Mistrovství ČR v agility pro Border collie, s vyloučením jiných plemen.

Jednalo by tak spíše o akci pro majitele border collie, kde by kromě klasických závodů byly i soutěže neformální - hry, na které při vysokém počtu závodníků na jiných závodech již nezbývá čas. Mohlo by se spojit také se závodem ve flyballu. Jednalo by se o výhradně klubovou akci. Tento bod je však ještě v jednání výboru, kde a kdy tuto akci pořádat.

4) Dny Border Collie

- pro úspěch Dnů BC v srpnu 2001 v Brně, se klub rozhodl tuto akci znovu uspořádat na bměnském cvičišti Zetor, a to ve dnech 17.-18.8.2002. Součástí Dnů BC bude Speciální výstava, bonitace, ukázky pasení, agility, flyballu, schůze členů klubu, atd.

5) Letní výcvikový tábor agility

- v minulých letech byl klub pořadatelem LVT na Smržovce, vloni byl dokonce třídní. Tábor však nebyl pouze pro borderky, zúčastňovali se ho majitelé i jiných plemen psů. V roce 2000 to bude tak, že náš klub bude pořádat ve dnech 21.-27.7. tábor pouze pro majitele borderek. Ti se mohou zúčastnit i LVT agility pro majitele všech plemen psů, který bude v termínu 14.-20.7. (od 7. do 13.7. budou ve Smržovce chovatelé belgických ovčáků).

6) Akce v pasení. MR v pasení by mělo být v Mladějově u Sobotky v termínu 28.-29.9., školení a zkoušky ZVOP a ZPOP plánujeme uspořádat ve dnech 20.-21.4. v Rovečném, 18.-19.5. v Rokytnici v Orlických horách, 14.-15.9. ve Lhůtě. Dále bychom chtěli uspořádat samostatné školení pro české

ovčáky v Rakousku na farmě manželů Klafflových a na podzim na farmě Poldy Kunora v Lípě u Zlína (to by měla být školitelem rozhodčí ze Skotska pani Jones, chystá se totiž opět posuzovat v Rakousku a mohla by si svůj pobyt prodloužit).

Pozn. Termíny i místa pořádání akcí jsou předběžné, mohou se měnit. Prosim informujte se u pořadatelů (akce chovatelské a výstavy: Nikol Hanačková a Helena Půlpánová, akce pasení a agility Radko Loučka).

Ad b) Finanční situace Klubu

- 1) Výbor vyslechl zprávu pokladní - Lenky Kernerové. Stav pokladny po zaplacení faktury za vydání zpravodaje bude nulový, proto nový zpravodaj bude financován z příspěvků roku 2002.
- 2) Výbor rozhodl, že pokud nový člen při vstupu do Klubu bude mít zájem o stará čísla Borderholiku, může si je od Klubu koupit (za 50 Kč).
- 3) Od roku 2002 budou zpravodaje vydávány pravidelně 3x ročně (jaro, léto, podzim)

Různé

Po projednání hlavních bodů schůze proběhla diskuse o "přefocování" DKK u psů vyhodnocené před březnem 2001. Přerentgenování DKK u psů - pro chovatelské účely - je možné po osobní dohodě s MVDr. Ekrem. Nový výsledek bude zapsán s datem posouzení do závočky za bonitační kód (zapsání nebude možné - viz násl. články - pozn. redakce).

V Mnichovicích, dne 27.10.2001, zapsala Nikol Hanačková

SEZNAM CHOVNÝCH PSŮ (k 30. 11. 2001)

ACCORD BLACK CHEVERS ČMKU/BOC 82/98/00

Cony Czechmate x Adora Akumulator
nar. 13.2.1998, černobílý, DKK 0/0, PRA/CEA neg. 00, ZVOP
bon. kód: 0/0 iimbapnnna/C1R1S1Y1
ch. N. Hanačková, m. Radana Javoříková, Mladcová - revír,
760 01 Zlín

ALERT AKUMULATOR ČMKU/BOC 33/96/00

Highland Dreamer x Ass Bohemia Alké
nar. 7.5.1996, černobílý, DKK 2/2, PRA/CEA neg. 00,
bon. kód: 2/2 iimbashnna/F1R1W3
ch. Ing. R. Loučka, m. Stanislav Černý, Botanická 6,
602 00 Brno

ANYS AYKY ČMKU/BOC 144/99/00

Highland Dreamer x Caty Czechmate
nar. 16.1.1999, černobílý, DKK 2/0, PRA/CEA neg. 00, ZVOP
bon. kód: 2/0 iimbapnsnna/Q1W3
ch. I. Bartek, m. Eva a Dušan Peterkovi, Lelekovice 485,
664 31 Lelekovice

ANVAR JACK Z ČERNOBÍLÝCH ČMKU/BOC 132/98

Canstan Jaguar x Babe Bohemia Alké
nar. 5.12.1998, černobílý, DKK 00, PRA/CEA neg. 01, ZVOP
bon. kód: 0/0 iimbashmna/T1
ch. Monika Švarcová, m. Barbora Kaclíková, Plickova 553/21,
Praha 4

ARAN Z ČESALKY ČMKU /BOC 121/98

Arnpriors Tsar at Beagold x Artera Akumulator
nar. 23.9. 1998, černobílý, DKK 2/2, PRA/CEA neg. 00, ZVOP
bon. kód: 2/2 iimbawnsnna/C1S1W3,
ch. Jiří Hejduk, m. Sylva Pokorná, Poděbradská 538, Praha 9

BARNY BLACK CHEVERS, ČMKU/BOC 160/99/00

Clan-Abby Nz Black Magic x Adora Akumulator
nar. 16.4. 1999, černobílý, DKK 2/2, PRA/CEA neg.00
bon. kód :2/2 iimbapnnna / S1W3,
ch. Nikol Hanačková, m. Pavel Šmíd, J.Poppera 18, Pardubice

BATTOS OD STRÍBŘECKÝCH RYBNÍKŮ, ČMKU/BOC 208/00
Cories Roy x Cloud Bohemia Alké

nar. 25.2. 2000, černobílý, DKK 1/1, PRA/CEA neg. 01, ZVOP
bon. kód : 1/1 iimbashnsnna/ W2
ch. Jaroslav Hutter, m. Eva Koliandrová, Na vinici 1733, Brandýs
nad Labem

CLYDEBANK BRIT, ISDS, ČMKU/BOC 258/00/99, import Velká Británie

Zac ISDS x Tess ISDS
nar. 14.10. 1999, tncolor, DKK 1/0, PRA/CEA neg.01, ZVOP,
ZPOP 1
bon. kód 1/0iimbashnsnna/W1
ch. Barbara Elder, m. Leopold Kunor, Ostrata 93, 763 11 Zlín

CID AKUMULATOR ČMKU /BOC 80/97/00

Liza's Border Dover x Lucky Su ISDS
nar. 21.7.1997, tricolor, DKK 2/0, PRA/CEA neg. 00, Klubový
champion, SA1, SA2, SA3, BH, ZZZ, ZVOP
bon. kód: 0/2 iimbapbsnna/A1S1W3
ch. Ing. Radko Loučka, m. Iveta Matzenauerová, Bří Sousedíků
1889, 760 01 Zlín

DRAKE BOHEMIA ALKÉ, ČMKU/BOC, 63/97/99

Highland Dreamer x Atma Bohemia Alké)
nar. 4.3.1997, černobílý, DKK 2/1, PRA/CEA neg, 99,01, Inter-
champ, champ., SA1
bon. kód - nemá
ch. Alexandra Grygarová, m. Pavlína Škaroupková, Nám.Lobkovic
8, 13000 Praha 3

DUNCAN BOHEMIA ALKÉ, ČMKU/BOC 64/97/00

Highland Dreamer x Atma Bohemia Alké
nar. 4.3.1997, černobílý, DKK 0/0, PRA/CEA
neg.,98,00,Interch.,Champ.ČR,JCH.ČR, Klub.ch.,Kl.jun.ch., ZOP,
BH, ZVOP

bon. kód 0/0 iimbashnsnna
ch. a m. Alexandra Grygarová, Senešnice 24, 262 03 Nový Knín

EAGER BOHEMIA ALKÉ, ČMKU/BOC 89/98/00

Highland Dreamer x Mobella Jackie
nar. 1.5, 1998, černobílý, DKK 2/2, PRA/CEA neg. 00, ZM, ZVV1,
IPO1, SchH A, SchH1,ZOP, ZPU1, ZVOP,
bon. kód 2/2 iimbapnsnna / K1W3

ch. Alexandra Grygarová, m. Alena Králová, Ostravská 626, Praha 9

ETON BOHEMIA ALKÉ , ČMKU/BOC 92/98/00

Highland Dreamer x Mobella Jackie)

nar. 1.5.1998, černobílý, DKK 1/0, PRA/CEA neg. 00, SA1, ZVOP

bon. kód: 1/0 iimbasisnna/A10S1W1Y1

maj. Lenka Šillerová, Vsetínská 14, 620 00 Brno

FLOREY BOHEMIA ALKÉ, ČMKU/BOC 104/98

Arnpriors Tsar at Beagold x Atma Bohemia Alké)

nar. 17.5. 1998, blue merle, DKK 1/0, PRA/CEA neg. 01

bon. kód 1/0 iimbmpnna/W1

ch. Alexandra Grygarová, m. Věra Brundlíková, Poznaňská 4, Praha 8 ??

FRANKIE AKUMULATOR, ČMKU/BOC 150/99/00

Lizas Border Dover x Lucky Su ISDS

nar. 3.3. 1999, tricolor, DKK 1/0, PRA/CEA neg. 00, ZVOP, ZPOP1, ZPOP2,

bon. kód. 1/0 iimbapbsnna / W1

ch. Ing. Radko Loučka, m. Miroslav Koško, Podkost 57, Mladějov v Čechách

FRISK BOHEMIA ALKÉ ČMKU/BOC 105/98/00

Arnpriors Tsar at Beagold x Atma Bohemia Alké

nar. 17.5.1998, blue merle, DKK 0/1, PRA/CEA neg. 00,

bon. kód: 0/1 iimbppnna/F1P1W1X1

maj. Jana Miřochová, Rozvodova 364/7, 143 00 Praha 4

GAMBIT BOHEMIA ALKÉ, ČMKU/BOC 167/99/00

Krislyn Bomber at Beagold x Atma Bohemia Alké

nar. 20.4. 1999, černobílý, DKK 0/1, PRA/CEA neg. 00,

bon.kód 0/1 iimbabsnna / H1W1

ch. Alexandra Grygarová, m. J. Mareš, Městečko 32, Choťšany

GHENT BOHEMIA ALKÉ, ČMKU/BOC 169/99/01

Krislyn Bomber at Beagold x Atma Bohemia Alké

nar. 20.4. 1999, modrobílý, DKK 0/0, PRA/CEA neg. 01, SA1

bon.kód 0/0 iimbabsnna / T1

ch. Alexandra Grygarová, m. H. Pisarčíková, Blešno 8, Blešno

GREY BOHEMIA ALKÉ, ČMKU/BOC 170/99/01

Krislyn Bomber at Beagold x Atma Bohemia Alké

nar. 20.4. 1999, modrobílý, DKK 1/0, PRA/CEA neg. 00,

bon.kód 1/0 iimbepnsnna/H1Q1W1

ch. a m. Alexandra Grygarová

HIGHLAND DREAMER, ČMKU/BOC 26/95/94/95, import Velká Británie

Lethans Double Take x Woodtree Alaskin Dream)

nar. 15.11.1994, černobílý, DKK 0/0, PRA/CEA neg. 00, InterCh., Evropský vítěz 99, Champ. (Klubový, ČR, SR, Rakouska), Junior Champ. ČR, SA1, SA2, BH, ZVOP.

bon. kód: 0/0 iimbapnsnna

ch. Mackie G + R, m. Radko Loučka, U Svodnice 105, Královice, 104 00 Praha 10

MOUSE DI CAMBIANO ČMKU/BOC 174/99/98/00, imp. Itálie

Nip x Entea di Cambiano)

nar. 3.12.1998, tricolor, DKK 2/2, PRA/CEA neg. 00, ZVOP, ZPOP 1

bon. kód: 2/2 iimbabsnna/P1Q1W3Y1

ch. Maria Tereza Garabellí, m. Radko Loučka, U Svodnice 105, Královice, 104 00 Praha 10

TED FROM SCOTTISH ROY VOM BEUTENHOF, ČMKU/BOC 301/01, imp. Německo

Roy of Dalmillington x Yen of the Racy Kate vom Beutenhof

nar. 7.4. 2000, hnědobílý s pálením, DKK 0/0, PRA/CEA neg. 01, ZVOP

bon. kód 0/0 iimcasnna/ N1

ch. Ingeborg Mossner, m. Alexandra Grygarová

WENDEWICK USECASPER, ČMKU/BOC 187/99/96/00, import Belgie

Krislyn Bomber at Beagold x Meiken Temtation)

nar. 9.11.1996, černobílý, DKK 2/2, PRA/CEA neg. 99, ZVOP

(bon. kód: 2/2 iimbapnna/C1L1Q1W3

maj. Helena Půlpánová, Národních Hrdinů 344,

530 03 Pardubice

Seznam psů, kteří nemohou být doporučováni ke krytí, protože nemají splněny podmínky chovnosti (uvádíme jen jejich jména)

Nemají splněné vyšetření na DKK a vyšetření očí:

Arnpriors Tsar at Beagold, Akéla Bohemia Alké, Caristan Jaguar, Cony Czechmate, Knotsway Chico at Czechmate

Nemají obnovené vyšetření očí:

Canny Akumulator, Dynamit Akumulator ,Aran Coly Queen

SEZNAM BONITOVANÝCH FEN (stav k 30. 11. 2001)

Jméno
Bonitační kód
číslo zápisu
majitel

Cassie Bohemia Alké

CMKU/BOC/53/96/00

0/1 iimbapnsnna / O1 W1

Stanislav Nehyba, H. Brod

Aicha Suzi Z Marpy Bohemia

CMKU/BOC/111/98/00

0/0 iimbapnsnna/P1

Běla a Simona Sochorovy, Praha

Su Lucky

CMKU/BOC/471-96/95/97

0/0 iimbabsmpna/ K1 P1 Z1

Radko Loučka, Praha

Adora Akumulator

CMKU/BOC/35/96/97

0/0 iimbapnsnna/ I1

Nikol Hanačková, Zlín

Arina Z Česalky

CMKU/BOC/125/98/00

1/1 iimbabsnna/S1 W2

Stanislava Balogová, Ústí nad Labem

Belleve Bohemia Alké

CMKU/BOC/28/96/00

1/0 iimbapnmsnna/ W1

Martina Dostálová, Ostrava

Funky Akumulator

CMKU/BOC/153/99/00

0/0 iimbabsnna/S1

Lenka Svobodová, Hradec Králové

Energy Akumulator

CMKU/BOC/130/98/00

2/2 iimbabsnna/ M1 W3

Veronika Hejralová, Brno

Daze Akumulator

CMKU/BOC/97/98/00

2/2 iimbapnsnna/ W3 Z1

RNDr. Michal Krejčí, Mnichovice

Blaze Black Chevers

CMKU/BOC/166/99/00

2/2 iimbabsnna/ H1 W3

Nikol Hanačková, Zlín

Daryl Bohemia Alké

CMKU/BOC/65/97/99

0/0 iimbabsnna/R1

Helena Půlpánová, Pardubice

Bára Black Chevers

CMKU/BOC/ 165/99/00

1/1 iimbapnsnna/W2

Jan Richter, Sezemice

Aida od Stříbřeckých rybníků

CMKU/BOC/156/99/00

1/0 iimbawlsnna/ W1

Ing. Dana Plevková, Volyně

Atea Ayky

CMKU/BOC/146/99/01

2/2 iimbabsnna/A1 W3

Ing. Ivo Bartek, Sokolnice

Etna Akumulator

CMKU/BOC/131/98/00

2/2 iimbabsnna/E3 R1 T1 W3

Miroslav Koško, Podkost

Fierce Bohemia Alké

CMKU/BOC/107/98/00

1/0 iimbppnsnna/W1 X2

Miroslav Koško, Podkost

Glare Bohemia Alké

CMKU/BOC/172/99/00

1/0 iimbapbsnna/W1

Helena Půlpánová, Pardubice

Dance Akumulator
CMKU/BOC/96/98/00
1./2 limbasnsna/K1 Q1W3
Jaroslav Doležal, Chotěboř

Forth Bohemia Alké
CMKU/BOC/ 108/98/99
0/0 iimbpmnnna/ -
Alex.Grygarová, Nový Knín

Dorrit Bohemia Alké
CMKU/BOC/68/97/01
0/0 imbasnsna/ R2 T1
Věra Brunclíková, Praha

Ferine Bohemia Alké
CMKU/BOC/106/98/99
0/0 iimbnsna/ -
Veronika Cápálová, Mor. Třebová

Gay Bohemia Alké
CMKU/BOC/171/99/01
0/0 iimbnsna/H2 Q1
Věra Brunclíková, Praha

Alma Foxy Fox
CMKU/BOC/ 197/00/01
0/0 iimbnsna/R1 S1
Ivana Šarochová, Dětmorovice

Fly Akumulator
CMKU/BOC/152/99/01
0/0 iimbnsna/H1 S1
Zacharda s.r.o., Pernink

Arieta Bohemia Jukon
CMKU/BOC/193/99/01
0/0 iimbapsna/ H1 K1 Q1 S1
Naděje Pínová, Boletice

Tosari Flies High
CMKU/BOC/218/-00/99/01
0/0 iimcapsna/ S1
Lenka Svobodová, Hradec Králové

Sarah of Airnoch
CMKU/BOC/363/-01/00/01
0/0 iisbasnsna/H1 T1
Ing. Jan Švéda, Zlín

Alloa ze Skalistých Hor
CMKU/BOC/ 222/00/01
0/0 limbasnsna/E3 M1
Michal Hrdlička, Šumperk

Daicy Czechmate
CMKU/BOC/ 71/97/99
0/2 iimbapsna/W3
Lenka Kemerová, Praha

Anet Z Česalky
CMKU/BOC/124/98
0/0 iimbapsna/H3
Pavla Dušková, Unhošť

Chubby Bohemia Alké
CMKU/BOC/252/00/01
0/0 iimbpmnnna/ -
Alex. Grygarová, Nový Knín

Ardetta Darley Arabian
CMKU/BOC/236/00/01
0/0 iimbapsna/ -
Eva Velcová, Dolní Cerekev



Výstavy 2001

18.8.2001 KV BRNO

Rozhodčí: Heidi Poschacher (Rakousko)

PSI, třída puppy

VN 1, Best Puppy - BERRY BLUE FOXY FOX, ch. H.

Půlpánová, m. J. Janků

PSI, třída mladých

V1, CAJC, KVM - WENDEVICK ZEPHYR, ch. M.-L. Dreissens,
m. Š.Vajcová

V2- CAICK COLY QUEEN, ch. Š. Barcalová, m. L. Nosová

V3- CHAIN BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. A
Borovičková

V4- BUCKI RUBÍNOVÉ SRDCE, ch. S. Sochorová, m. Z. Jand-
lová

PSI, mezitřída

V1, CAC- BATTOS OD STŘÍBŘECKÝCH RYBNÍKŮ, ch. J.

Hutter, m. E. Koliandrová

PSI, třída otevřená

V1, CAC- ANWAR JACK Z ČERNOBÍLÝCH, ch. M. Švarcová,
m. B. Kaclíková

V2, r. CAC- ARAN Z ČESALKY, ch. J. Hejduk, m. S. Pokorná

V3- BOOTES MORAVIA ZAURAK, ch. M. Peřík, m. I. Heřmáněk

PSI, třída pracovní

V1, CAC- CLYDEBANK BRIT, ch. B. Elder, m. L. Kunor

PSI, třída vítězů

V1, CAC, KV, BOB- CH.WENDEVICK USECASPER, ch.M.-L.

Dreissens, m.H. Půlpánová

V2, r. CAC - ACCORD BLACK CHEVERS, ch. N. Hanačíková,
m. R. Javoňková

PSI, třída čestná

V1 - ICH. HIGHLAND DREAMER, ch. Mr. Mackie, m. ing. R.
Loučka

FENY, třída puppy

VN1, Best Puppy - BABSÍ FOXY FOX, ch. H. Půlpánová, m.

V. Vostrá

VN2- WONDER OF KATE'S SAM VOM BEUTENHOF, ch. I.

Mossner, m. N. Hanačíková a Bc. D. Čech

FENY, třída dorostu

VN1- BATIMA DARLEY ARABIAN, ch. V. Cápálová, m. A.

Liberová

VN2- BENDY DARLEY ARABIAN, ch. V. Cápálová, m. P. Černý

FENY, třída mladých

V1, CAJC, KVM - GENIE AKUMULATOR, ch. ing. R. Loučka,

m. RNDr. M. Krejčí

V2- CHEYLLA BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. R.

Dočekalová

V3 - ARDETTA DARLEY ARABIAN, ch. V. Cápálová, m. E.

Velcová

V- HONEY AKUMULATOR, ch. ing. R. Loučka, m. ing. J. Grund

V- HOYDEN AKUMULATOR, ch. ing. R. Loučka,

m. M. Petrásková

V- CLAIRE COLY QUEEN, ch. Š. Barcalová, m. L. Rychetská

VD - CAMEY MORAVIA ZAURAK, ch. M. Peřík, m. M. Tanistra

VD- ALLISEA RUBÍNOVÉ SRDCE, ch. S. Sochorová, m. R.

Římanová

FENY, mezitřída

V1, CAC - ALMA FOXY FOX, ch. H. Půlpánová, ch. I. Šaro-

chová
V2, r. CAC - TOSARI FLIES HIGH, ch. S. Carver, m. L. Svobodová
VD3 - FLY OF BICHYFARM, ch. T.A. Cox, m. ing. S. Brunclík
FENY, třída otevřená
V1, CAC - BLAZE BLACK CHEVERS ,ch.+m. N. Hanačiková
V2, r. CAC - FUNKY AKUMULATOR, ch. ing. R. Loučka, m. L. Svobodová
V3 - ARLETA BOHEMIA JUKON, ch. J. Konrád, m. N. Pínová
FENY, třída pracovní
VD1 - SARAH OF AIRNOCH , ch. J.G. Templeton, m. Ing. J. Švéda
FENY, třída vítězů
V1, CAC, KV - CH. GLARE BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. H. Půlpánová
V2, r. CAC - CH. DEUCE CZECHMATE, ch. F. Novák, m. Š. Vajcová a MVDr. J. Vajc

MVP Bratislava 18.8.2001

Rozhodčí: Boris Špoljarč (Chorvatsko)

PSI, třída mladých
V1, CAJC - LIZA'S BORDER KELLY BLUE, ch. E. Kotschy, m. S. Schaihsuhofer
V2 - ARCO BLACK THUNDERBOLT, ch. D. Fazekašová, m. Ing. M. Kosa
PSI, meztřída
V1, CAC, CACIB - ADAM FOXY FOX, ch. H. Půlpánová, m. R. Košťálová
PSI, třída otevřená
V1, CAC, r. CACIB - GHENT BOH. ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. H. Pisarčíková+ M. Polášková
FENY, meztřída
V1, CAC, r. CACIB - ANETA BOHEMIA JUKON, ch. J. Konrád, m. K. Macků
V2, r. CAC - AIMEE BLACK THUNDERBOLT, ch. D. Fazekašová, m. J. Juhásová
FENY, třída otevřená
V1, CAC, CACIB, BOB - ANGELFACE OF PINWOOD COUNTRY, ch. + m. B. Bártl
FENY, třída pracovní
V1, CAC - FRAN OF MAGIC BORDER'S , ch. + m. M. Fuchs

19.8.2001, MVP BRATISLAVA

Rozhodčí: Miroslav Zidar (Slovensko)

PSI, třída mladých
V1, CAJC, BOB - CHESTER OF PINWOOD COUNTRY, ch. B. Bártl, m. E. Eichler
V2 - ARCO BLACK THUNDERBOLT, ch. D. Fazekašová, m. ing. M. Kosa
PSI, meztřída
V1, CAC, CACIB - ADAM FOXY FOX, ch. H. Půlpánová, m. R. Košťálová
VD - TED FROM SCOTTISH ROY VOM BEUTENHOF, ch. I. Mösner, m. A. Grygarová
PSI, třída otevřená
V1, CAC - GHENT BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. H. Pisarčíková+ M. Polášková
PSI, třída šampionů
V1, CAC, r.CACIB - CH. WENDEVICK USECASPER, ch. M.-L. Driessens, m. H. Půlpánová
FENY, meztřída
V1, CAC, CACIB - ANETA BOHEMIA JUKON, ch. J. Konrád, m.M. Macků
V2, r. CAC- AIMEE BLACK THUNDERBOLT, ch. D. Fazekašová, m. J. Juhásová
FENY, třída otevřená
V1, CAC- ANGELFACE OF PINWOOD COUNTRY, ch. +m. B. Bártl
FENY, třída šampionů
V1, CAC, r. CACIB- CH. GLARE BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. H. Půlpánová

8.9.2001 MVP MLADÁ BOLESLAV

Rozhodčí: von Hann Dina (Německo)

PSI, třída mladých:
V1, CAJC - WENDEVICK ZEPHYR, ch. M.-L. Driessens, m.Š. Vajcová
V2 - CHAIN BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. A. Borovičková
V3 - CAICK COLY QUEEN, ch. Š. Barcalová, m. L. Nosová
PSI, meztřída:
V1, CAC - HAX BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. P. Coufal
V2, r.CAC - ADAM FOXY FOX, ch. H. Půlpánová, m. R. Košťálová
VD - ALARIC ZE SKALISTÝCH HOR, ch. M. Lorková, m. I. Hlavačka
PSI, třída otevřená :
V1, CAC, r. CACIB - CID AKUMULATOR, ch. ing. R.Loučka, m. I. Matzenauerová
PSI, třída pracovní :
V1, CAC - FIREBIRD AS FAST AS THE WIND, ch. I. Teppan, m. K. Hennerbichler
V2, r.CAC - EAGER BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. A. Králová
PSI, třída šampionů :
V1, CAC, CACIB, BOB - Ch. WENDEVICK USECASPER, ch. M.-L. Driessens, m. H. Půlpánová
FENY, meztřída :
V1, CAC - ANELIM ZE SKALISTÝCH HOR, ch.+m. M. Lorková
FENY, třída otevřená :
V1, CAC - BLAZE BLACK CHEVERS, ch. + m. N. Hanačiková
FENY, třída šampionů :
V1, CAC, CACIB - Ch. DEUCE CZECHMATE, ch. F. Novák, m. Š. Vajcová a MVDr. J. Vajc
V2, r. CAC, r. CACIB - Ch. GLARE BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. H. Půlpánová
V3 - Ch. BIYA BOHEMIA ALKÉ - ch. A. Grygarová, m. M. Lorková

22.9.2001, MVP BRNO

Rozhodčí: Milan Krinke (ČR)

PSI, třída mladých
V1- CHAIN BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. A. Borovičková
VD2- BUCKI RUBÍNOVÉ SRDCE, ch. S. Sochorová, m. Z. Jandlová
PSI, meztřída
V1, CAC, NV, BOB - ADAM FOXY FOX, ch. H. Půlpánová, m. R. Košťálová
PSI, třída vítězů
V1, CAC - Ch. BORDERLINE COUNTRY ORLANDO, ch. H. Poschacher, m. S. Rauch
FENY, meztřída
V1, CAC, NV - ALMA FOXY FOX, ch. H. Půlpánová, m. I. Šarochová

13.10. 2001, MVP ČESKÉ BUDĚJOVICE

Rozhodčí: Edith Soltesz (Rakousko)

PSI, třída mladých
V1, CAJC - WENDEVICK ZEPHYR, ch. M.-L. Driessens, m. Š. Fingerová
FENY, třída mladých
V1, CAJC - CORA MORAVIA ZAURAK, ch. M. Peřík, m. L. Vaňourek
FENY, třída otevřená
V1, CAC, r.CACIB - BESSY COLY QUEEN, ch. Š. Barcalová, m. R. Pihávková
FENY, třída šampionů
V1, CAC, CACIB, BOB- Ch. DEUCE CZECHMATE, ch. F. Novák, m. Š. Vajcová

Výstavy 2002

- 9.2. MVP BRNO - Edith Sholtez - Rakousko
- 6.4. NVP OSTRAVA - PhDr. Vladimír Mojžíš - ČR
- 27.4. MVP České Budějovice - Peter Harsanyi - Maďarsko
- 8.5. KV Praha 10, Uhřetěves - Milan Krinke - ČR
- 25.5. MVP Litoměřice - PhDr. Vladimír Mojžíš - ČR
- 8.6. MVP Praha - Joyce Collins - Anglie
- 29.6. MVP Brno - Milan Krinke - ČR
- 28.7. NVP Mladá Boleslav - Petr Řehánek - ČR
- 17.8. SV Brno - Gerhard Prenner - Rakousko
- 7.9. MVP Mladá Boleslav - M. Redlicki - Polsko
- 21.9. NVP Brno - Milan Krinke - ČR
- 12.10. MVP České Budějovice - Van Vorthuisen Delghuis - Holandsko



PRÁCE A SPORT

Budou psi, kteří umí vyhledávat lidské ostatky i u nás?

Začátkem listopadu přijeli z Ameriky do Česka, zatím jen na nepříliš dlouhou návštěvu, i se svou border collii "Nessi" manželé Čečilovi. Jak jsme již v Borderholicu psali, Nessi v Americe složila již jako roční zkoušky psa specializovaného na vyhledávání lidských ostatků a je zařazena jako specialista ve službách policie, a to nejen státu Kalifornie, ale i celé Unie. Její certifikát jí spolu s pozváním našeho klubu umožnil sedět při cestě do naší země celou cestu v letadle nikoli v přepravce v zavazadlovém prostoru, ale u nohou paničky před sedadlem. Protože Eva Čečilová s manželem chce do Česka jezdit častěji, a to i na několikaměsíční pobyty, ráda by se pokusila předat některé své zkušenosti z výcviku takovýchto psů (v naší republice prakticky neexistují), zdejšími zájemcům. Napsala nám o tom do Borderholicu.

Zdá se, že konečně nastává ten správný čas na cvičení psů s úzkou specializací. Na každém letišti jsou dnes vidět psi speciálně cvičení na vyhledávání různých potravin nepovolených k přepravě, jiní označují zbraně či drogy. Jsou takoví, kteří umí najít příčinu požáru, takoví, kteří rozpoznají rakovinu kůže nebo plíc, jsou biglové perfektně cvičení poznat, jestli se do dřevěných stěn vaší chalupy dal červotoč.



Záchranářský pes byl donedávna cvičen především k plošnému vyhledávání živých objektů, ať už v přírodě nebo v sutinách, a jen tak na okraj také k vyhledávání mrtvého lidského pachu pro případ, že by hledaný zemřel. Dnes i tady je zapotřebí specialisty, cvičeného psa, který dovede najít nejen celé tělo zemřelého, ale i jeho zcela malé částičky, jako je pár kapek krve, jediný lidský zub, částička kosti nebo tkáň, pár vlasů. Takový pes pracuje pomalu, metodicky a soustředěně.

Zrovna jako by člověk nešel s bolavým zubem ke gynekologovi, nemá cenu povolávat záchranářského psa ke zjevné vraždě či hromadnému neštěstí kde je jasné, že už není koho zachránit. Sem by měl přijít pes se specializací na schopnost rozpoznat lidské ostatky, a to i ve směsi sutin, kovu, odpadků, na spáleništi atd.

Jsem ráda, že některé světové záchranářské organizace už tuto specializaci uznávají a nesnaží se vychovávat pouze psy, kteří umějí od každého něco.

Zajímalo by mě, jestli by takto speciálně vycvičení psi našli své uplatnění i v České republice. Jestli by policie a kriminálka povolala k případům civilisty s vysokou odborností v tomto směru. Našli by se vůbec mezi psovody jedinci odhodlaní dát stovky hodin do výcviku svých čtyřnohých partnerů? Kdo by odsouhlasil Státní zkušební řád?

Myslím si, že by to stálo za námahu, čas a peníze, přestože ne každý psovod a ne každý pes by u obtížných zkoušek obstál. Já sama nabízím svoje znalosti a zkušenosti, ráda bych aby se tu postupně formovala skupina lidí, která by se se svými psy chtěla takové činnosti věnovat. Mohu potvrdit, že border collie jsou na takovou práci velice vhodné, ale dobrá mohou být i jiná plemena. Samozřejmě je lepší začít se štěnětem, tady platí, čím dříve, tím lépe.

Pokud by měl někdo zájem věnovat se se svým psem této v České republice dosud opomíjené, ale potřebné, specializaci, totiž vyhledávání lidských ostatků, ať přijde na informativní schůzku, kterou plánujeme na sobotu pátého ledna 2002 na kynologickém cvičišti Rychety v Praze 10 Uhřetěvesi. Začátek v 9. hodin, bližší informace vám mohu podat buď já na mobilu 0601233526 nebo Radko Loučka (0603888362). Těšíme se na vás.

Eva Čečilová

International Sheep Dog Society

Mezinárodní organizace ovčáckých psů (International Sheep Dog Society - ISDS) je svatostánkem všech chovatelů a přátel border collí. Tedy alespoň těch, kteří spolu se mnou věří, že border collie jsou tak nádherní psi jedině díky jejich staletí trvajícím šlechtění na pracovní schopnosti a spolupráci s člověkem.



International Sheep Dog Society

"There is no good flock, without a good Shepherd - and there is no good Shepherd without a good dog"

Motto organizace, které je v záhlaví tohoto článku, říká, že: "Není dobrého stáda bez dobrého Pastýře - a není dobrého Pastýře bez dobrého psa". Biblické náznaky nejsou náhodné (velké písmeno u Shepherd), a proto je i překlad pastýř vhodnější než ovčák. Mimochodem, existuje i celá kniha postavená na této paralele: "Lessons From A Sheepdog" od pana Phillipa Kellera. Ve znaku má ISDS jednoho z nejslavnějších psů celé historie závodů v pasení, kterým je Wiston Cap pana Jocka Richardsona. (Neplést s dalším proslaveným psem, kterým je podobně znějící Wilson Cap. Ten však žil v období II. světové války.) Wiston Cap získal v roce 1965 v Cardiffu titul Supreme Champion. V té době mu ještě nebyly dva roky! Je to jako kdyby na olympijských hrách zvítězil v desetiboji patnáctiletý kluk. Cap byl úspěšný i jako plemenný pes a tři z jeho potomků také zvítězili v nejvyšší soutěži v pasení - International Supreme Championship. Jock Richardson byl uznáván pro jeho přímo legendární schopnost ovládat border collie a rozumět jim. Jeho postřeh: "Když je ocas špatný, je i pes špatný", vešel do historie. Špatným ocasem je míněn při práci vysoko nesený ocas, označovaný ve Skotsku jako "bláznivý ocas" (foolish tail). Jock sám však příliš dobrý osud neměl. Sláva mu stoupla do hlavy a své schopnosti utopil v alkoholu. Skončil jako děvečka pro všechno na malé farmě.

Díky tomu, že jsem se v letošním roce stal doživotním členem ISDS, získal jsem zajímavé informace o této organizaci a doufám, že budou zajímat i vás. ISDS je registrovanou (pod číslem 209009) charitativní organizací jejímž cílem je, cituji: "Prosazovat a rozvíjet v Anglii, Irsku, Walesu, Skotsku, na ostrovech Channel Islands, na ostrově Man a v ostatních zemích podle vhodnosti nebo potřeby chov, výcvik a zdokonalování pracovních ovčáckých psů; to vše z důvodu zabezpečení lepší práce se stádem prostřednictvím zdokonalení ovčáckého psa". Z toho vyplývá, že hlavní náplní práce ISDS je registrace Border Collí a správa jejich Plemenné knihy. Dále organizace Národních a Mezinárodních závodů ovčáckých psů a zajištění servisu členům společnosti. Záznamy o psech jsou vedeny v Plemenné knize organizace (Society's Stud Book) na základě pravidel definovaných "Výborem pro Plemennou knihu". Předseda Společnosti je zároveň "Strážcem Plemenné knihy". V tomto roce (2001) bylo zaregistrováno štěně s číslem 250 000 a každý rok je registrováno více než 6500 štěňat.

Historie Společnosti

První zaznamenaný závod ovčáckých psů se konal v severním Walesu v osadě Bala roku 1873. ISDS však byla založena až 33 let poté, v červnu roku 1906. Od té doby jsou každý rok, s výjimkou let válečných, pořádány Mezinárodní závody (International Trials). První takový závod byl ve skotském Gullane. V současné době má ISDS po celém světě přes 6000 členů. Řada z nich se jako diváci zúčastňuje Mezinárodních závodů ovčáckých psů. Přijíždějí do Spojeného království pro inspiraci

a také pro psy, kteří se u nich doma stávají základem chovu. Velká Británie je pro border collie "Světovou chovatelskou stanicí". Každý rok je pro potřeby chovatelů a zájemců o border collie vydávána Plemenná kniha ISDS. V roce 1955 byl vydán její první oficiální díl jdoucí do minulosti až k roku 1900 a zahrnující pověstnou Old Maid Andrew Browna, zaregistrovanou pod číslem 1. Číslo 9 má Old Hemp, který je jako předek v rodokmenech téměř všech současných border collí. Plemenná kniha ISDS je ve světovém měřítku naprosto jedinečným zdrojem informací o rodokmenech psů a slouží jako základní materiál pro chovatele border collí, který jim pomáhá při zdokonalování tohoto plemene. Je až neuvěřitelné, jaké pozornosti se mezi ovčáky ve Velké Británii těší rodokmeny jejich psů, jejich rozborů a studium, a to zejména z pohledu dědění specifických vloh a schopností (oko, široký outrun, měkkost/tvrdost, spolupráce, ...). Specializované ovčácké časopisy věnují minimálně čtvrtinu svého obsahu rozboru genetických linií významných psů a psi, kteří se kvalifikují do Národních a Mezinárodních soutěží, jsou vždy představováni včetně svých pět generací dlouhých rodokmenů a jejich úspěchy jsou hodnoceny také na základě kvality jejich původu. Vycházejí i specializované publikace zabývající se rozбором rodokmenů významných linií pracovních, obedience a chystá se i vydání specializované na agility. V současné době je možno koupit všechny svazky plemenné knihy ISDS za v přepočtu zhruba 250 000 Kč. Oblíbený je výrok, že ve Velké Británii nemá žádný hrabě takový rodokmen, jaký má border collie jeho ovčáka. Skutečně záznamy v Plemenné knize ISDS odpovídají v lidském měřítku zhruba tisícileté historii. Tu nemají většinou věrohodně zdokumentovány ani královské rody.



Závody v pasení

Hlavním podnětem pro vznik závodů v pasení byla snaha předvést na veřejnosti nejlepší ovčácké psy tak, aby si z nich chovatelé mohli vybrat a cílenou plemenitbou dosáhnout zlepšení pracovních schopností v celém chovu. Závody jsou tedy chápány jako vyvrcholení chovatelského (ne až tak výcvikového) úsilí majitelů psů a vítězové jsou vždy velmi žádaní pro další chov. Každoročně se ve Spojeném království konají čtyři Národní mistrovství border collí, a to v Anglii, Skotsku, Irsku a Walesu. Sezóna vrcholí Mezinárodním mistrovstvím, které se koná střídavě v Anglii, Skotsku, Walesu a od roku 1997 i v Irsku. K závodům na národní úrovni jsou připuštěni pouze psi zapsaní v plemenné knize ISDS. Výjimečně mohou být psi zapsaní "on merit", což zhruba odpovídá našemu registru. Takový zápis je však možný pouze na základě skutečně skvělých výsledků dosažených na místních závodech v pasení a je poměrně nákladnou záležitostí. Patnáct nejvýše oceněných psů z Národních soutěží v Anglii, Skotsku, Walesu a Irsku (do roku 1997 mělo Irsko jen osm závodníků) postupuje přímo do národních týmů pro Mezinárodní mistrovství. Mezinárodní mistrovství - International Trial označovaný častěji jako International Supreme Championship - trvá tři dny. Prvé dva dny se soutěží za podmínek stejných s Národními soutěžemi: pět ovcí na vzdálenost 400 yardů (365 metrů). Poslední den soutěží patnáct nejlepších o titul "Supreme Champion". Ovce jsou ve dvou skupinách po deseti a jsou vzdáleny 700 yardů (640 metrů). Snahou pořadatelů je, aby se soutěže svými pod-

mínkami co nejvíce blížily skutečným poměrům při pasení ovcí. Z toho důvodu nejsou zařazovány žádné efektní, ale z praktického hlediska umělé překážky. Body se udělují za každou jednotlivou část celé práce - za oběhnutí (outrun), zdvihnutí (lift), přihnání (fetch), odehnání (drive), udržení ve vymezeném prostoru a oddělení od stáda (shed), zavedení do ohrady (pen) a přivedení ovcí z ohrady a oddělení jedné ovce bez pomoci ovčáka (single). Hodnotí se způsob práce ovčáckého psa a jeho spolupráce s ovčákem (např. množství potřebných povelů).

V současné době se řeší problém, jak modifikovat Ústavu ISDS tak, aby umožnila účast na soutěžích i týmům z jiných částí světa, než z Velké Británie a Irska (článek 14 Ústavu ISDS). Díky uvolnění karanténních omezení se taková možnost stala reálnou a izolacionistická pravidla s ní nepočítají.



Pravidla pro registraci psů u ISDS

Podívejme se blíže na to, co je třeba udělat proto, aby border collie mohla být zaregistrována v chovatelské knize ISDS. Musí být pro to splněny tyto základní předpoklady:

1. Majitelé psa i feny musí být členy ISDS. Majitel psa nejpozději v době odeslání hlášení o krytí a majitel feny v době registrace štěňat.
2. Oba rodiče štěňat musí být registrováni v plemenné knize ISDS a musí mít předepsané testy očí.
3. Hlášení o vrhu musí být zasláno včas a na předepsaných registračních formulářích pro každé štěně (formuláře se kupují).
4. Registrace je možná pouze na jednu konkrétní osobu a její úplnou adresu. Nemůže se jednat o více osob, organizaci nebo společnost.
5. Ve zcela výjimečných případech může "Rada plemenné knihy" rozhodnout o registraci staršího psa, prokáže-li dostatečné pracovní schopnosti a rodokmen. Zájemce musí předložit záznamy o rodičích, veterinární vyšetření, pracovní historii, doporučení a musí složit L200, aby se tím výbor vůbec začal zabývat.

ISDS dále požaduje testy očí na CEA i PRA. Testy na PRA nesmí být provedeny před druhým rokem věku. Je zajímavé, že testy očí jsou vyžadovány i u psů přihlášených na závody a bez nich nejsou k závodům vůbec připuštěni.

Jsou-li rodiče štěňat starší dvou let, pak musí být oba PRA i CEA negativní a štěňata získávají registrační certifikát typu „A“ (každý za L10). V případě, že jeden nebo oba z rodičů jsou mladší dvou let a jsou CEA negativní (starší dvou let musí být i PRA negativní), pak štěňata získají registrační certifikát typu „T“ (za L12). Ten je pak možno bezplatně povýšit na „A“ certifikát poté, co rodiče (rodič) dosáhnou dvou let věku a jsou PRA negativní.



Každé hlášení o krytí musí být ISDS zasláno do 21 dnů na předepsaném formuláři spolu s poplatkem L4. Za zpoždění stoupá progresivně cena až do L15. Majitel feny zasílá ihned po narození štěňat vyplněný "Registrační formulář", jehož součástí je i schematické zakreslení barevných znaků každého štěněte a jeho jméno. Jména musí být krátká tak, aby se dala používat při práci, vhodná z hlediska pohlaví psa a jedinečná ve vrhu. Protože takových jmen není mnoho, a protože existuje poměrně úzký okruh velmi oblíbených jmen, je zvykem u jména psa vždy uvádět i jeho registrační číslo. Někteří význační psi jsou také označováni jménem svých proslavených majitelů. Jména také mohou obsahovat prefix nebo suffix, ale pouze z ISDS seznamu registrovaných chráněných jmen (obdobu našich chovatelských stanic). Registrace chráněného jména stojí L150.

Člen ISDS si může nechat udělat výpis rodokmenu libovolného psa. Stačí sdělit jeho registrační číslo a zaplatit poplatek, který za třígenerační rodokmen činí L7,5 a za čtyřgenerační L15.

Přímou mě děsí, když slyším někoho říci, jakou border collii si hodlá pořídit. Až na nepatrné výjimky nikdo nevybírá na základě analýzy vlastností rodičů a testů štěňat. Téměř nikoho nezajímá temperament, chytrost, ochota spolupracovat, nízký chod, soubor instinktivních vloh pro pasení, ... Tyto vlastnosti jsou chápány jako všem border collím vlastní. To skutečně do značné míry jsou, ale ne ve stejné míře, navíc některé z nich rychle mizí. To, že je border collie maj, je zásluhou mnoha generací chovatelů, kteří psy bez nich v chovu nepoužívali. O čem se však lidé vždy náruživě baví je zejména barva srsti, její délka, někdy klopení ucha a barva očí. Věřím, že s postupujícím uvolňováním karanténních opatření se bude i ISDS více otevírat světu, a že bude svým vlivem v širší míře působit proti tlakům, které vedou ve svých důsledcích k degeneraci plemene. Tím myslím zejména chov, jehož hlavním kritériem je vzhled.

Michal Krejčí



VII. Mistrovství Evropy v ovládání ovčáckých psů v Rambouillet

Ve francouzském Rambouillet se ve dnech 24. - 26. srpna konalo již sedmnácté Mistrovství Evropy v ovládání ovčáckých psů. Toto malé městečko, vzdálené asi 50 km jihozápadně od Paříže, je známé svým zámekem sloužícím jako letní sídlo prezidenta. V rozsáhlém zámeckém parku je umístěn národní ovčín /Bergerie National/, jež ve svých zdech ukrývá genovou rezervu, stádo ovcí Merino. Součástí ovčína je také muzeum mapující celou historii ovcí Merino od 17 století až po současnost.

A právě v areálu ovčína, v sousedství jezdecké školy, soutěží v pasení probíhala. Mistrovství se zúčastnilo na 70 startujících z celé Evropy, vyjma Velkou Británií. Na parkovišti byly vidět autobusy diváků z Norska, Švédska, Dánska a dalších, dost vzdálených, zemí. O to víc záráží, že u nás se nepodařilo obsadit autobus (40 lidí) a plánovaný zájezd musel být zrušen. Pesimista zdvihá prst: "Varující nezáměr". Optimista říká: "Zodpovědnost jim nedovolila opustit stáda". Snad tedy příště.

Vlastní soutěž probíhala na rozlehlé louce. Kamionový návěs vytvořil spartánské zázemí rozhodčím a komentátorce, diváci si našli místa podél ohrady, kde seděli jenom ti, kteří si přinesli vlastní židle. Po všechny dny mistrovství panovalo úmorné vedro, přes třicet stupňů Celsia, slunce se točilo od východu až po západ nad soutěžní loukou, která neposkytovala žádný přirozený stín, takže přišly ke slovu slunečníky, deštníky, klobouky i čepice. Psi na rozdíl od diváků nemohli konzumovat chlazené nápoje ani nad sebou držet slunečnk. Všichni, bez ohledu na umístění, si zaslouží úctu a obdiv za podané výkony. Až na dvě výjimky - psi odmítli pokračovat v práci a po přihánění ovcí k ovčákovi skočili do napajedla, a potopení až po čumáky nereagovali na zoufalé pískání svých pánů. Vzhledem k tomu, že se o border collie říká, že má ze všech psů nejvyšší IQ, lze jejich jednání pochopit. Až na tyto výjimky všichni psi pracovali na plný výkon a vlastně to znamenalo, že po dobu limitu na provedení úkolu (ve finále 30 minut) se nezastavili.

V pátek a sobotu probíhala kvalifikace, ze které do nedělního finále postupovalo patnáct nejlepších. Úkolem psa bylo přihnati ze vzdálenosti cca 400 metrů stádečko pěti ovcí k ovčákovi, který nesměl opustit metu označenou velkým kulem, zatočit stádo kolem něho a potom absolvovat vytyčený parkur. Ten tvořila trojice branek, kterými pes musel ovce provést a vrátit se zpět k ovčákovi, kde ovce zanechal v tzv. oddělovacím kruhu, který vymezoval prostor, ve kterém musela soutěžící dvojice oddělit ze stáda dvě ovce. Pes je kontroloval, aby se bez pokynů ovčáka nesměsily ze zbytkem stáda. Poté, co bylo zřejmé, že ovce jsou stabilizovány, nastala závěrečná část úkolu, a to zahnání ovcí do ohrady. Teprve když ovčák zavřel bránu, byl úkol splněn. Časový limit na tuto úlohu byl 15 minut.

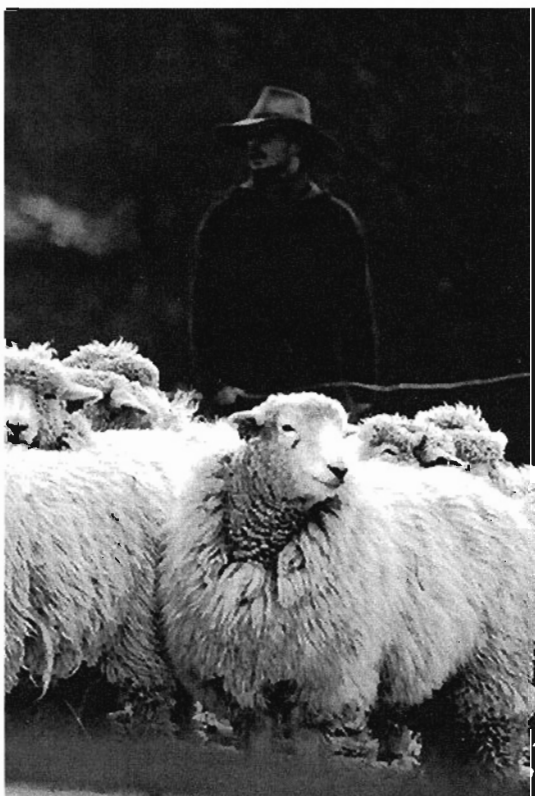
V nedělním finále se již vzdálenost, ze které musel pes ovce přihnati, prodloužila na cca 600 metrů a počet ovcí zvýšil na dvě stáda po deseti. Bez dalekohledu nebyly ovce na začátku téměř vidět. Jedno stádo ovcí bylo umístěno v levém okraji louky, druhé v pravém okraji. Ovce udržovali na místě pracovníci ovčína se služebními borderkami, teprve když se soutěžící pes ze zadu přiblížil, svoje psy odvolali a nechali ho ovce „převzít“. Převzaté stádo pes hnal směrem k ovčákovi. Ve středu louky ho provedl brankou a zanechal na místě. Potom běžel

pro druhé stádo, které taktéž prohnal brankou a spojil se stádem zanechaným. Poté již jedno dvacetihlavé stádo přihnati k ovčákovi, otočil kolem něho a dle jeho pokynů opět prováděl parkurem, který tvořily ještě další dvě branky. Po absolvování parkuru ovce přihnati opět do kruhu, kde musel spolu s ovčákem oddělit pět označených ovcí a tyto nahnati do ohrady. Teprve potom byl úkol splněn. Časový limit pro finále byl 30 minut.

Soutěžícím dělala potíže nejvíce práce v oddělovacím kruhu. Oddělené ovce už byly v ohradě, ovčák už už zavíral branku. V tom třeba jen jedna vyběhla a přidal se ke svým patnáct kamarádkám spokojeně se popásajících na obzoru. A přesto, že pes zase stádo přihnati a vše začalo znovu, časový limit už dvojice nestihla. Nebo naopak se oněch patnáct odedhnaných vrátilo a za radostného bečení se promísilo s pěti oddělenými. Nutno uvést, že soutěžící ovčák s nimi tuto radost nesdílel.

Organizace soutěže byla jedním slovem perfektní. Každý soutěžící měl k dispozici ovce „čerstvé“, které předtím v soutěži nebyly použity. Po ukončení soutěžního úkolu si ovce opět přebíraly „služební“ borderky a přeháněly je do jiné ohrady. Když ale v případě soutěžící Italky R. Piperno její fena Coed Nan nepřebírala ovce na příslušné metě, protože se personálu zrovna rozutekly, byla jí dána možnost po dalším soutěžícím znovu startovat. Přesto byla diskvalifikována, protože Coed Nan byla jednou ze dvou již zmíněných vyznavaček koupele.

Rozhodčími byli John Thomas z Walesu a Ir Frank Cashen. V kvalifikaci přidělovali body dosti skoupě, například budoucí vítěz mistrovství Jaran Knive s fenou Lyn postupoval se ziskem 96 bodů z 220 možných, druhý z finále S. Hindenes (taktéž Nor) se psem Glen se ziskem 90 bodů, třetí Belgičan Marc Morren s fenou Bwlch Jill s 85 body. Za zmínku stojí také výkon Němky Anny Kruger, která přivedla do finále fenku Flip (teprve tříletou), a psa Laddi, se kterým se umístila na čtvrtém místě. Diváků bylo na tak významnou akci poměrně málo, můj odhad je 700 - 800. Daleko větší zájem byl o soutěže agility, probíhající nedaleko zároveň s ukázkami canis terapie, výcviku psů pro slepce, předváděním poniků, atd.



Svou prezentaci měla na mistrovství také International Sheep Dog Society /ISDS/, která v prodejním stánku nabízela knihy a učebnice a videokazety s tématem výcviku border collie, různé suvenýry a trička s její charakteristickou siluetou. Obdobnou tematiku nabízel i stánek francouzské Association Francaise Border Collie /AFBC/. Po skončení finálových bojů vyplňoval čas do vyhlášení výsledků mladý muž, který přivezl na přívěsném vozíku za autem hejno hus. Jeho border collie je naprosto bravumě pásala a proháněla kursem dle jeho povelů. Po ukončení pasení husy zase nahnala na vozík pod plachtu. Kdyby potom zavřela bočnice a s autem sama odjela, nikoho by to zřejmě nepřekvapilo, tak suverénně si počínala. Na vyhlášení výsledků pozvali rozhodčí všechny účastníky do kryté jízdy v blízké jezdecké škole. Po předání cen a ocenění práce psů, ovčáků i pořadatelů následovalo skupinové foto. Teď už se těšíme na další mistrovství, snad bude i s větší zájmou aspoň diváckou českou účastí.

Jaromír Štourač

Tradice Mistrovství České republiky v pasení ovcí obnovena

Provozce vody padající z nebe, přesto stovky nadšených diváků, vůně opékaných jehňat, ovcí a kozí sýry v nejrůznější podobě, vrčení strojů nejlepších stíhačů ovcí vlny, táhlé i krátké hvizdy povelů z píšťalek promoklých ovčáků, ale především stáda a stádečka ovcí pohybujících se mezi nejrůznějšími ploty a plůtky na obrovské louce, které zjevně poslouchají soustředěně a tiše pracující černobílé a trikolórní psy. Takový obrazek jste mohli vidět druhou zářijovou sobotu v Rovečném na Vrchovině, kde se poblíž vodní nádrže Vír v rámci Ovčáckých slavností uskutečnilo i Mistrovství České republiky v ovládní ovčáckých psů. To se naposledy konalo právě v Rovečném před deseti lety.

Na mistrovstvích republiky v ovládní ovčáckých psů v dobách před onou desítkou let u nás závodili zejména němečtí ovčáci a skotské kolie. Nyní se v naší republice i u ovcí začínají rozšiřovat králové mezi ovčáckými psy, border collie. Chovatelé a majitelé border collie už většinou vědí, že soutěží v ovládní ovčáckých psů, které vznikly v Anglii, pořádají se po celé Evropě i mimo ni, a druhým rokem i v České republice se říká anglický trial a v drtivé většině v nich závodí border collie. Jsou odlišné od závodů, které tady měly tradici před revolucí (to se soutěžilo se v tzv. německém stylu). V anglickém trialu je pes poslán na vzdálenost až několika set metrů pro malé stádečko přibližně pěti ovcí a potom je, na povely ovčáka, který ve vyšším stupni zkoušky stojí na místě, provádí překážkami parkuru.

Německý styl je od anglického odlišný tím, že se pracuje s velkým stádem kolem sta ovcí, ovčák chodí vždy se stádem a překonává překážky zejména terénního charakteru, například vede stádo po silnici, kde je míjí vozidlo, převádí ho přes mostek, mezi poli a podobně. V německém stylu u nás border collie nikdy nesoutěžily. Proto hlavní pořadatel otevřeného mistrovství ČR v anglickém i německém stylu, kterým byla akciová společnost AZ Holding se sídlem v Rovečném, připravil tuto akci i jako výzvu a hrozenou rukavici pro border collie. Uspějí i v tomto způsobu práce?

Je nutné říci, že parkur pro soutěžící nebyl vůbec jednoduchý. Špatné počasí, ovce nepřivykly práci se psy, diváci velice blízko pohybujícímu se stádu, parkur pro anglický styl velice úzký, hned v sousedství bečící ovce připravené na soutěž ve stříži. Košáry (ohrady) pro velká stáda byla neoddělena plachtou a tak se stala velkým lákadlem pro malá soutěžící stádečka na parkuru. Zároveň díky tomu, že košáry byly těsně vedle sebe, velice to ztěžovalo hned první úkol německého stylu, vyvedení z košáru. To se totiž zkomplikovalo potřebou oddělit od sebe dvě stáda ovcí. Nakonec ale všechny tyto nástrahy zvýšily atraktivitu pro diváky a také potlesk a uznání pro všechny závodníky, nejen pro ty, kterým se vše povedlo na jedničku.



Začalo se po anglicku

Na slavnostní zahájení se dostavilo jedenáct závodníků, všechno border collie. Některé startovaly ve více kategoriích, někteří psodví závodili s více psy. Nejprve byla na programu soutěž v anglickém trialu prvního stupně obtížnosti. Každý soutěžící pes musel se skupinou deseti ovcí projít parkur složený ze tří brán, mety, vymezeného kruhu, kde bylo třeba ovce zklidnit a stabilizovat a malého košáru, kam pes stádečko nahnal. Část parkuru mohl se stádem absolvovat i ovčák, přivedení stáda k ovčákovi ze vzdálenosti zhruba 75 metrů však byl úkol jen pro psa. Výkony soutěžících psů posuzovala velmi přísně paní Ingrid Klaffl z Rakouska. Na start jich přišlo devět, soutěž dokončili jen tři (nedokončili většinou díky tomu, že se ovce ocitly mimo prostor parkuru), jedna fena byla pro opakování povelu k vyběhnutí ke stádu (panička byla tak nervózní, že ji fena nechtěla opustit) diskvalifikována. Vítězem se stal Mouse di Cambiano vedený Michalem Hrdličkou (maj. R. Loučka), druhá byla Etna Akumulator Miroslava Koška a třetí Brit Clydebank vedený také Michalem Hrdličkou (maj. L. Kunor). Na start soutěže v ovládní ovčáckých psů na parkuru v anglickém stylu druhého stupně obtížnosti (posuzovala také I. Klaffl) si troufl jen Miroslav Koško se svými dvěma psy, Etnou a Frankiem Akumulator. Miroslav Koško je mezi účastníky bývalých mistrovství republiky dobře znám. Sám v roce 1989 toto mistrovství vyhrál s fenou německého ovčáka. Jakmile ale poznal border collie, věnuje se již práci jen s tímto plemenem. A úspěšně, obě jeho border collie mají jako jedině u nás složenou zkoušku druhého stupně.

Úkolem psa bylo přihnát k ovčákovi stádo pěti ovcí ze vzdálenosti 150 metrů v přímém směru a pak ho provést dvěma brankami (imitace vrat) vzdálenými v šikmém směru od ovčáka zhruba 75 metrů. Ovčák mu však nemohl pomáhat. Řídil psa jen povely píšťalkou. Když pes přivedl k ovčákovi ovce podruhé, spolu s nimi odešel k vymezenému kruhu, kde bylo úkolem opět ovce zklidnit, posledním úkolem bylo opět nahnat ovce do malého košáru. Bohužel, Miroslav Koško parkur nedokončil ani s Etnou, ani s Frankiem. Jejich stádečka, lákané bečícíma ovcema u stříže, opustila vymezený prostor a ani Frankiemu, ani Etně, i když ta už měla k cíli velice blízko, se nepodařilo ovce "ukočirovat". Tím, že žádný závodník ve druhém stupni obtížnosti parkur nedokončil, stal se Mistrem republiky v anglickém trialu pro rok 2001 vítěz trialu prvního stupně Mouse di Cambino.

Pokračovalo po německu

Díky už jmenovaným obtížným podmínkám se na start soutěže v německém stylu dostavilo z původních osmi přihlášených jen pět účastníků. Všechno to byly proti původním předpokladům border collie. Přihlášen byl také místní staroněmecký ovčák, ale na start nenastoupil, asi se na poslední chvíli zalekl konkurence. Výkony soutěžících posuzoval Prof. Ing. František Horák, CSc., který byl při všech soutěžích tohoto typu pořádaných před onou desítkou let.

Jak už bylo řečeno, soutěž v německém stylu se od soutěže ve stylu anglickém lišila hlavně tím, že parkur (v prostoru o rozměrech asi 450 x 120 m) by měl být absolvován se stádem zhruba sto ovcí a ovčák se stádem chodí. Může pracovat s jedním psem, ale i se dvěma. Zatímco v historii se na mistrovstvích republiky objevil ovčák se dvěma psy jen jednou (říkalo se, že je velice těžké je ovládat), letos se zúčastnily závodů hned dvojice dvě (vždy vedené Michalem Hrdličkou). Pikantní na tom je, že se dvojicemi se tento psodví rozhodl jít proto, aby umožnil start většímu počtu psů (stádo ovcí může jít jen čtyřikrát) a svoje dvojice secvičoval prakticky jeden den. Přesto byly jejich výkony obdivuhodné, dokonce natolik, že skončily na prvním a druhém místě. V Rovečném ovčák za pomoci psa (psů) vyvedl stádo z košáru a přivedl ho na komunikaci (byla to imitace cesty na louce pomocí patníků a březových větví zapíchnutých do země mezi nimi). Následovaly tři velmi těžké úkoly, obrát stáda do

protisměru na komunikaci, míjení vozidla a odbočení stáda z komunikace. Pak měl ovčák za úkol převést stádo přes most na louku, kde se mělo rozvinout k pastvě "na široko". To se kupodivu všem daňlo velmi dobře, stejně jako návrat stáda zpět přes most. Dalším úkolem bylo provedení stáda kolem kultury tak, aby pes takzvané "držel brázdu", tedy nedovolil ovcím přiblížit se k porostu. Tento úkol byl pro psy ulehčen tím, že místo držení brázdy u kultury měli hlídat balíky slámy. Očekávalo se však, že to bude pro border collie úkol velmi těžký, protože držení brázdy je spíše předností práce německých ovčáků. Ukázalo se však, že i border collie si s tím dokáží poradit. Odvedení stáda z pastvy a zavedení do košáru již pak byly úkoly velmi jednoduché a u všech soutěžících splněné bez ztráty bodů. Každý úkon byl ohodnocen jedním až čtyřmi body, které se pak násobily koeficienty podle náročnosti. Celkem bylo možné dosáhnout sta bodů. Je obdivuhodné, že profesor Horák, kterému na jednotlivých úkolech pomáhali další rozhodčí, ocenil práci všech pěti soutěžících (třikrát byl psovodem Michal Hrdlička, dvakrát Miroslav Koško) více než osmdesátí body ze sta možných. Z toho vítězná dvojice Mouse di Cambiano a Brit Clydebank (psovod M. Hrdlička, majitelé R. Loučka a L. Kunor získala 93,5 bodu. Na druhém místě s 89 b. skončila dvojice Sarah of Airtnoch a Aischa Ze Skalistých hor (psovod M. Hrdlička, majitelé Olga Švédová a Michal Halčín) třetí byla s 87 body Aloa Ze Skalistých hor, psovod a majitel Michal Hrdlička, 87 b. Bylo obdivuhodné, kolik přišlo i v tom nesmírně špatném počasí diváků, odhady hovořily o několika stovkách zmoklých a statečných. Díky obětavým organizátorům měli dostatek možností občerstvení. A moc se jim tohle psí a ovčí závodění líbilo, oceňovaly ho nadšeným potleskem. Ten také odměnil závěrečnou ukázkou pasení kachen plemene indický běžec, které border collie Lucky Su prováděla podobným parkurem jako byl ten ovčí.



Díky sponzorům

Vyhlášení výsledků všech soutěží bylo vskutku slavnostní, probíhalo v budově akciové společnosti AZ Holding. Díky štědrým sponzorům bylo hodně cen, některé z nich (dorty od ing. Bauerové) byly zkonsumovány přímo na místě. Kromě již zmíněné cukrářské firmy ing. Bauerové z Prahy Mistrovství republiky v ovládní ovčáckých psů v pasení ovcí sponzorovaly také firmy Fitmin, a.s. Helvíkovice, Vydavatelství M. Sedláček a Vydavatelství Minerva z Prahy, Sanvet s.r.o., Medipharm s.r.o. Hustopeče u Bma a Orling s.r.o. Ústí nad Orlicí. Za jejich podporu velmi děkujeme.



Ingrid a Willy Klafflovi - seznámte se

Ingrid Klaffl vystudovala v Německu jejich zemědělskou univerzitu, obor ekonomika, je diplomovanou inženýrkou. Pracuje na spolkovém úřadu pro ekologii. Žije v Langenlois. S manželem se mimo své zaměstnání starají o třicet ovcí plemene čistokrevná šumavka. Jak nám Ingrid sdělila, nejprve měli doma ovce, teprve následně si pořídili border collie. Dnes mají tři, Willy má dva psy, Ingrid sedmiletou fenu (nyní si od ní chce nechat štěně). Jejich border collie mají kompletní anglický původ.

Ingrid i Willy se dvakrát zúčastnili evropského mistrovství v pasení. Ve Francii v roce 2001 startovala Ingrid s jedním psem,

Školení na závěr

Vyhlášením výsledků však celá akce v Rovečném neskončila, s rozhodčí paní Ingrid Klaffl a jejím manželem Willym, který je předsedou Rakouské asociace pro ovčácké psy (ASDS - Austria Sheep Dog Society (oba se mimo jiné se svými border collie účastní i mistrovství Evropy) se asi dvacet zájemců sešlo v podvečer na besedě o chovu a výcviku border collie v ČR, Rakousku a jinde ve světě. Povíдали jsme si také o pořádání soutěží v pasení hospodářských zvířat se zaměřením na posuzování chyb z pohledu rozhodčího. Navíc, druhý den na louce pastevního areálu proběhlo malé školení v pasení v praxi. Tentokrát se ale pracovalo opět s kachnami plemene indický běžec. Manželé Klafflovi byli nejen velmi dobrými společníky, ale i učiteli. Názorně předváděli pro mnohé z nás nové metody výcviku a dokázali poradit i těm, kteří se svými psy měli nějaké problémy. V závěru nám nabídli, že pro nás na jaře uskuteční školení u nich v Langenlois, případně přijedou na školení k nám. To jsme samozřejmě přivítali a obě školení na jaře uskutečníme.

R. a E. Loučkovi



Willy se dvěma. Willi Klaffl je předsedou Asociace ovčáckých psů v Rakousku, Ingrid je rozhodčí pro soutěže v ovládní ovčáckých psů při pasení ovcí.

Klafflovi mají dcerku, v době pořádání našeho mistrovství v pasení jí bylo sedm měsíců - měli ji s sebou. Už jen to, že byli ochotni přijet i s dcerkou a pomáhat nám uspořádat takovou akci, svědčí o tom, že jsme se seznámili s báječnými lidmi zapálenými pro věc a ochotnými obětovat kousek vlastního soukromí pro dobro věci. Navíc odmítli honorář, přijali pouze peníze na pokrytí nezbytných nákladů na cestu.

V Rakousku mají certifikát "pracovní chov"

V Rakousku mají dvě organizace týkající se border collie. Chovem se zabývá Klub chovatelů britských ovčáckých plemen psů, pasením Asociace pro práci ovčáckých psů (ASDS = Austria Sheep Dog Society). ASDS, která v Rakousku existuje již 13 let, zahrnuje po stránce pasení i australské ovčáky, australské honácké psy a další. V ASDS je 70 procent členů ovčáků. Dlouho zde neměli vlastní rozhodčí, zvali si je z Velké Británie. Bylo to ale drahé. Nyní je rozhodčí i Ingrid.

Do chovu border collie se Asociace nemíchá, prý by mohly vznikat konflikty. Pro chovatelský klub ale pořádá speciální zkoušky v



pasení. Pokud takovou zkoušku složí oba rodiče, jejich štěňata dostávají certifikát "pracovní chov". Zkouška pro tyto účely je jakási směsina mezi anglickým a německým stylem. Pes pracuje s deseti až dvaceti ovci. Má za úkol vyhnat je z košáru, projít určitou trať (ovčák jde před stádem), projít bránou a po mostě. Překážky nejsou předem určené, pořadatel si je může vybrat. Pak se ovce stabilizují. Dále má pes za úkol stádo odehnat napřímo asi 70 metrů od ovčáka, potom je zase přizváte a prožene mezi kulturami. Sem se může dát naháněcí trychtýř. Potom je má zahnat zpátky do košáru. Za splnění úkolů musí, aby uspěl, dostat nejméně padesát procent bodů. Tato zkouška se může pořádat i jako závod (tzv. Velký trial"), musí při něm ale být nejméně 10 startujících. Při této zkoušce nikdo nesmí použít vlastní ovce, nesmí ji rovněž skládat na vlastním pozemku. Pro uchovnění border collie není v Rakousku zkouška povinná, musí se složit pouze v případě, že chce majitel border collie onen certifikát pro "pracovní chov".

Co nám Klafflovi poradili ohledně závodů a výcviku Názor na areál v Rovečném

Parkur byl velice těžký. Areál byl úzký, příliš blízko byli diváci se psy, blízko sebe byly i branky. Daleko lepší by byl široký areál, který je "do kopce". V prostoru parkuru byla spousta terénních prohlubní, do kterých nebylo vidět. Od malého košáru, kam pes při anglickém trialu své stádečko zahnal na závěr byl vidět velký nezakrytý košár se zbylým stádem, to bylo pro ovce veliké lákadlo. Východní košáry pro německý styl byly nezakryté a těsně vedle sebe. Vyvedení z košáru se rovnalo oddělení dvou stád. Silnice byla vyznačena patníky zapíchnutými v pastvině, nikoli vyrytou brázdou. Z těchto chyb by se měli poučit především organizátoři při plánování dalšího trialu. Omluvou nám je, že jsme to dělali poprvé a navíc jsme neměli mnoho možností jak parkur upravit. Ještě několik týdnů před závodem byl plánován areál daleko širší, zúžily ho nakonec restituční spory o pozemek.

Jak stabilizovat ovce

Na začátku každého závodního "běhu" je nutné pro soutěžící dvojici připravit na určené místo jejich skupinku ovcí a stabilizovat ji tam. I v Česku jsme se několikrát přesvědčili jak velkým to může být problémem. Stále jsem přemýšleli zda je lepší stabilizovat stádo pomocí psů nebo lidí? Ingrid a Willi nám řekli, že v Rakousku dřív užívali na stabilizaci ovcí zkušené "trojkové" psy, kteří nezavodili. Pak ale zjistili, že vzniklé podmínky nebyly stejné pro všechny soutěžící. Dnes v Rakousku stádečko pro soutěžní "běh" je přivádějí a stabilizují tři nebo čtyři lidé. Ani to ale není jednoduché. Když člověk stabilizuje ovce, stojí krok stranou. Když přiblíží soutěžní pes, nesmí se vůbec hýbat, nesmí se dívat na psa. Jakmile by se hnul s nejvyšší pravděpodobností by ovce vykročily za ním. To jsme si například ověřili na závodech v Mladějově, tam se ti, co ovce stabilizovali, hnuli moc brzy a ovce se vydaly za nimi. Člověk, který zadržuje ovce by neměl být pro psa nápadný. Opět případ z Mladějova, jeden z mužů, který tam stabilizoval ovce měl veliký kovbojský klobouk a pes, když přiběhl v outrunu pro ovce, začal pást na něho! (byl to Mouse di Cambiano, kterého v Mladějově výjimečně vedl jeho pánčiček

Radko, jinak byl zvyklý pást s Michalem Hrdličkou, který nosil naprosto stejný kovbojský klobouk.

Často jsme při organizaci závodů a zkoušek také řešili problém, jestli je nutné aby ovce, než pro ně přiběhne pes, stály přesně na označené metě. Klafflovi nám potvrdili, že přesné místo důležité není, spíš je třeba zachovat linii přímého směru na výchozí metu. Ta je tím důležitější, čím je meta pro outrun blíže k první brance. To znamená, že je li u parkuru třetí výkonnostní třídy k první brance 200 metrů, může být rozptýl místa stabilizace ovcí dvacet metrů napravo i nalevo. Je důležité, aby se lidi (nebo psi) co ovce stabilizují, snažili dostat je na co nejlepší místo, ovce nejsou příliš chytré! U anglických trialů by rozhodčí měl posuzovat vedení psa v přímé, klidné linii směrem na branku.

Rozhodčí musí dobře znát ovce

Rozhodčí by měl umět číst ovce jako pes. Jen tak může posoudit kdy udělal chybu pes a kdy ovce. Například, u každého stáda je vedoucí ovce. Rozhodčí musí sledovat jak reaguje na psa tato vedoucí ovce. Podle toho pak posuzuje jeho práci. Být dobrým rozhodčím znamená také získat hodné zkušenosti v závodech, učit se od jiných rozhodčích, pokud možno těch nejlepších. Aby se člověk naučil dobře posuzovat, je třeba je přímo při závodech zblízka pečlivě pozorovat a poslouchat. Ingrid se učila od rozhodčích z Británie. Často jim při závodech dělala asistentku, vše pozorovala, zapisovala si.

Outrun. Jeho posuzování a nácvik

Když se posuzuje outrun třeba na Mistrovství Evropy, maximum, tj. dvacet bodů, se dostává za klidný outrun, tj. když ovce neběží jako splašené. Klidný outrun z osmdesáti procent rozhoduje o úspěchu.

Je třeba, aby pes uměl za stádem dobře zalehávat. Willy Klaffl trénuje například i tak, že psa pošle za míčkem a ještě než k němu doběhne, nechá ho zalehnout.

Před vysláním psa do outrunu je dobré si promyslet kterým směrem by to bylo nejlepší. Je nutné při tom posoudit nejen terén, ale i to, kterým směrem ovce cítí domovský košár nebo kde je jiný rušivý element. V Rovečném psi například nechodili dobře první brankou. Bylo to prý proto, že je většina psů odů posílala napravo, ovce se pak ovšem stáčely směrem k ohradě, kam byly zvyklé chodit. Tam vedla cesta domů. Také lidé byli tím směrem příliš blízko. Co se týká ukázání směru, většinou to trenéři dělají tak, že si už předem rozmyslí kudy psa vyšle. Dobří psůdovci si projdou trať a rozhodnou o směru vyslání již předem a když jdou pro svého psa před během, vezmou si ho už u jeho odkládacího boxu k noze, na tu stranu, kterou ho budou vysílat. Takže on už to sám ví. Je dobré při cestě na výchozí metu tak-é vést psa na vodítku

Pokud si soutěžící není úplně jistý, že jeho pes vyběhne pro ovce dobře po prvním povelu, je možné u zkoušky prvního stupně zanechat psa u kolíku (metry) a jít až do poloviny vzdálenosti outrunu. Teprve poté ho vyslat. Je za to ztráta pouhé poloviny bodů za outrun! V celkovém hodnocení běhu to zase nemusí být tak velká ztráta ve srovnání se situací, kdy pes do outrunu



nevyběhne na první povel, pokud totiž opakujete povel k vyslání psa, je to diskvalifikace!!! Opět konkrétní příklad z Rovečného, autorka tohoto článku byla před startem tak nervózní, že její Lucky Su (ač jindy dělala outrun dobře) nechtěla nervózní paničku na první povel opustit, byla diskvalifikovaná a pak už si prošla parkur jen "mimo závod". Při závodech v Mladějově už panička pro jistotu o kousek popošla, byla ovšem i klidnější, a Lucky Su pracovala moc hezky.

Když pes vyběhne do outrunu a psovod má pocit, že by měl jít třeba hlubším obloukem, může mu opakovat povel nebo ho jinak korigovat. Znamená to ale ztrátu bodů. Za opakování povelu při outrunu ubírá Ingrid obvykle za každý povel navíc nejméně jeden bod. Pokud pes na opakovaný povel zareaguje, ubírá bod, pokud nikoli, body dva.

Tak třeba přišel o některé body Mouse di Cambaino ač běžel do outrunu velice hezky. Jeho psovod o odebrání bodů při opakování povelu nevěděl, takže, aby byl Mikyho oblouk ještě hlubší a pro diváky efektnější, povely mu několikrát zopakoval. Klafflovi sami říkají, že když jsou oblouky příliš hluboké, pes může ztratit kontakt s ovcemi. Někteří psi mají správný způsob outrunu v sobě. Nejprve běží malým obloukem směrem ke stádu a když ho uvidí, uhnou do oblouku většího, udělají tzv. "hrušku". Když se psovi, který přirozeně dělá oblouky dostatečné, do toho moc zasahuje, může se pak udělat chyba. Willi posloužil s vlastní zkušeností. Jeho fena sama chodila hodně širokým obloukem, ale nechtěla poslouchat a dobře zalehávat. Tak jí začal ovce schovávat. Jenže to přehnal, teď neběhá oblouk sama, ale musí jí ho určovat sám.

Pes se rychle zkazí, když běhá na začátku pro ovce moc daleko. Je dobré přidávat v outrunu po deseti metrech. Když to pes nedělá na delší vzdálenost dobře, je lepší se vrátit s výcvikem trochu zpět.

Názorně nám Klafflovi ukázali jak nejlépe cvičit dostatečně hluboký oblouk. Zejména je nutné takhle cvičit psa, který vyběhne dobře do outrunu, ale pak to moc brzy "sekne" k ovcím. Ovce se dají do malého košáru (případně kachny do ohrádky, tak jsme si to ukazovali v Rovečném a šlo to dobře). Psovod svého psa položí pár metrů před košárem. Kdybychom si místo košáru představili číselník hodin, můžeme říci, že ho položí na šestce. Pak se přesune na místo, kdy by na číselníku byla trojka, zavolá psa k sobě a hned ho vyšle obloukem kolem košáru na devítku - kde psa zalehne. Pak může psovod opět dát psa na šestku sám se postavit na druhou stranu na jedenáctku, psa přivolat a poslat kolem sebe. Vše v klidu a plynule. Tento způsob nácviku psa v oblouku tolik nezrychluje!!! Je to možné udělat i tak, že psovod psa vyšle rovněž ke košáru. Zalehne ho, dojde k němu a jakmile pes odvrátí hlavu směrem od ovcí, pošle ho do oblouku.

Při práci psa na konci stáda je občas třeba aby pes na ně zmenšil tlak, aby od ovcí o pár metrů ustoupil směrem dozadu. Willi ho to učí na povel "běž dál". Willi sám preferuje, když se pes při tomto ústupu odvrátí od ovcí, ovce se tím zklidní. Někdy dobrý pes, když přiběhne do outrunu za ovce, odvrátí pohled, aby ovce nevyrušil. Teprve, když začíná líft, podívá se na ně. Někdy i při tom, když pes chce ovcemi pohnout, je lepší když odvrátí hlavu a ovce se zklidní. Není také vždy nutné aby pes při outrunu za ovcemi zalehl. Někteří psi si neradi lehají. Stačí aby se pes zastavil.

Nejčastější chyby začátečníků:

- Začíná se u příliš mladých psů.

- Další chybou je, že se ve výcviku postupuje příliš rychle. Není třeba spěchat. Na Mistrovství Evropy se nyní může nejdříve se psem ve stáří dva a půl roku. Když se začne závodit moc brzy, je pes brzy, jak se říká, vyřízený, zkrátka opotřebovaný. Sami jsme viděli před dvěma lety v Rakousku starého závodníka, který měl kromě psa devítiletého ještě druhého ročního, se kterým také závodil (tehdy to asi ještě šlo). Jak nám Klafflovi řekli, toho ročního už majitel dávno prodal, protože se úplně zkazil.

- U základního tréninku se často dělá chyba v tom, že psovod trénuje jen to, co jim jde dobře. Například, když pes nerad chodí na jednu stranu, je třeba trénovat stranu tuto, ne tu oblíbenou.

- Výcvik má probíhat ve fázích. U každého psa je fáze, kdy máte pocit, že výcvik pokračuje pomalu. Pak zase udělá skok. Devadesát procent viny za chyby ve výcviku je v člověku, ne v psovi.

- S nácvikem odhánění (drivu) se začíná příliš pozdě!!! O tom jsme s Klafflovými hodně diskutovali, protože Michal Hrdlička, který má zkušenosti s výcvikem pracovních psů v Austrálii, by odhánění trénoval až na samotném konci výcviku. Klafflovi ale zdůrazňovali, že tady v Evropě jsou jiné podmínky než v Austrálii, kde mají strach, že jim dobytek zmizí v buši.

- S odháněním se má začít relativně velice brzy. V Rakousku dříve také pořád cvičili nejprve jen přihánění a psi pak nechtěli odhánět. Také Ingrid prý dva a půl roku pouze "přiháněla" a celý rok jí pak trvalo než se jí podařilo naučit svou fenu "odhánět". Hned jak pes začíná dobře přihánět, může udělat krůček k odhánění. Začíná se tak, že psovod jde vedle psa, povzbuzuje ho a nechává zalehávat. Je lepší ovládat psa hlasem než pomocnými prostředky. Čím dříve se začíná učit odhánění, tím to jde rychleji.

- Není třeba se příliš bát ani výcviku oddělování. Oddělovat se pes může začít učit opět v momentě, když umí dobře přihánět. Začíná se tak, že se pes přivolá mezi ovcemi, když se ovce sami nějak rozdělují. Někteří psi mezi ovce neradi chodí, je třeba je hodně motivovat. Pro jemnější fenu je dobré na oddělování vydělit část ovcí.

- Začátečníci se často zhlédnou v práci některého jiného psa a chtějí aby ten jejich pracoval stejně. Přitom každý pes je trochu jiný, pracuje odlišným způsobem, je třeba využít jeho kladů. Například Klafflovi mají také tři odlišné psy. Každý musí výcvik přizpůsobit tomu určitému psovi a té určité situaci. Je důležité to umět rozlišovat. Každý pes a situace se v průběhu času mění. Je třeba psa stále sledovat.

- Lidé jsou při vyslovování povelů příliš hluční. Prý tuto chybu dělá i Willi, musí se stále kontrolovat.

- Chybou také je trénovat příliš dlouho. Lepší je, když se nějaká situace povede, psa pochválit a odejít pryč.

- Mnoho začátečníků neumí psa uřadit a zastavit. Speciálně pro začátečníky je na začátku dobré používat malý košár, pak se používá větší (pes je pod kontrolou). Když máš psa, kterého je třeba tlumit, je dobré dát ovce do košáru a balanc trénovat u ní. Tak se ovce nestresují. Nejlepší tvar košáru je ovál nikoli kruh!!!

- Při výcviku, kdy je třeba tlumit psa je dobré používat prut s listím na konci (magická hůlka)!!!

- Před začátkem práce bývají zejména mladí psi divocí, velice se těší, u ovcí pak mají problémy s poslušností. Prvot je dobré před prací nejprve psa ukáznit, třeba ho přivolávat a cestou zalehávat. Nebo hodit míček, dát povel přines, a nechat psa zalehnout než přijde k němu.

- Je třeba učit psa zpomalovat, nejlépe intonací!!! To znamená, že když chceme aby pes šel pomaleji mluvíme na něj klidně, tiše. Na druhé straně rychlost je předností ovčáckého psa, tu k práci nutné potřebuje. Vždy je lepší zpomalovat rychlého psa než naopak!!

- V každé fázi výcviku je nejdůležitější DŮSLEDNOST!!!

Z poloviny ovlivňuje výkon psa jeho cvičitel

Pokud chceme mít dobrou border collii na práci, nestačí nám jen její vynikající pracovní původ. Pokud ho má, máte vyhráno jen z poloviny. Tu další, pokud si svého psa i sami cvičíte, vkládáte vy. Zajímavá byla informace Klafflových, že například u německých ovčáků ovlivňuje výkon psa jeho cvičitel a psovod jen ze třiceti procent!! U borderek je to z padesáti procent zásluha psa (jeho genetického původu) a z padesáti procent jeho handlera. V Anglii se prý často stává, že někdo prodá "špatného" psa a další rok s ním jiný majitel vyhraje závod. Každý pes je jiný, důležitý je, aby svému cvičiteli "seděl". Willi nám v této souvislosti dal příklad svých psů. Jeho fena je měkká, pracuje dál od ovcí - pes je tvrdší, rád si kousne. Fena často odvrací hlavu od ovcí, neruší je pohledem, ovce jsou klidnější - pes je více zneklidňuje. Ze začátku používal fenu venku a psa v ovcích, kde bylo třeba kousat. Ale podle Williho je lepší, aby psi uměli oboje. Fena se nyní postupně zlepšuje i v nátlaku na ovce.

Špičkový pes pro práci v praxi nebývá špičkový pro soutěžní trialy

Klafflovi jsou toho názoru, že není dobré chovat zároveň pracovní a trialové psy. I když oni sami používají své psy na oboje, ale ví, že nebudou nejlepší. Rozhodně existují rozdíly mezi psy používanými a cvičenými jen na trial neboli na sport a psy pro praxi. Willi sám dává přednost tvrdšímu psu doma použitelnému. Týden před závody Williho pes nepracuje, aby nekousal. Je pravda, že lidi, jejichž psi na soutěžích příliš koušou, se často vymlouvají, že to je pracovní pes, nikoli soutěžák.

Klafflovi jsou rovněž toho názoru, že nejlepší psi jsou takoví, kteří jsou na začátku spíše divocí a svéhlaví.

Co se týká například trialu, psi kteří jsou v závodech prvního výkonnostního stupně nemusejí být dobří ve dvojkách, protože jsou málo samostatní. Je to podobné jako s dítětem, když je jen hodné, nebývá potom úspěšné. Je lepší, když má trochu svou hlavu.

Snažili jsme se vám zprostředkovat aspoň něco málo z poznatků, které jsme si odnesli z malého improvizovaného školení s manželi Klafflovými v Rovečném. Věříme, že i tento článek bude pro Vás poznámkou na již delší oficiální školení, které s nimi plánujeme na jaře opět v Rovečném!

Zapsala Eva Loučková

CO OVČÁCI DÁVNO VĚDÍ

Při práci se stádem potřebují ovčáci psa umístit na různých místech okolo stáda, blíže či dále od něho. Vlastně na kterémkoli místě v prostoru. Všimli si, že pokud ukáží psovi požadovaný směr rukou, pes dává přednost vyrazit směrem opačným. Proč toho nevyužít? Je daleko jednodušší využít něčeho co pes nabízí a ochotně dělá než ho učit další cviky. Je výrazně rychlejší když se člověk naučí "psi řeč", která platí na každého psa než když by měl každého psa znovu učit "lidskou řeč".

Podobná mazanost platí i o slovních povelích. Rozlišují se na tzv. AKTIVNÍ (horké) jako je povel "běž", "štěkej" a PASIVNÍ (chladné) jako je "lehni", "zůstaň". Všichni víme, že sykavky "sssss" nebo "šššššš" psy vzrušují, správně se používá například povel "šššštěkej", nebo "sssyčák". Problematictější je povel "sss-edni". Pasivní povel pro sezení na zadku začíná sykavkou, což je nevhodné. Povel aktivní vyslovujeme rovněž aktivně, vzrušeně. Čím rychleji potřebujeme vykonat cvik, tím rychleji a zřetelněji povel vyslovíme. Povel pasivní naopak vyslovujeme klidně a důrazně.

Je třeba počítat i s rychlostí psí reakce, jež je mnohonásobně vyšší než lidská. Proto ovčáci nikdy nepoužívají povel začínající stejným písmenem, například "ke mně", "k noze". Pes reaguje již na první písmeno a docházelo by chybám.

Snad nejtýpističtější je pro ovčáky používání píšťalky. Její největší předností je to, že nepřenáší emoce. Ovčák na psa nekřičí. Přitom mu dokáže dát povel na velkou vzdálenost, jasně a zřetelně. Do hvizdu, který zní vždy stejně, nedokážete dát ani svůj hněv, ani dobrou náladu. A pes se učí mnohokrát rychleji.

Je dokázáno, že pes má několikrát lepší sluch než člověk. Chudáci psi, podle toho jak se na ně řve a ječí (a to i na vrcholných soutěžích), musí většinu svých páníčků pokládat za úplně hluché tupce.

Přál bych vám vidět ovčáka, který ovládá svého psa na vzdálenost třeba i jednoho kilometru. Přitom ovládnutí psů není ovčákovou hlavní prací. Nejdůležitější pro něho je vyrobit co nejlevněji co nejvíce masa a vlny (to se týká zejména Austrálie) a přežít v tvrdé konkurenci. Psi jim v tom náramně pomáhají, proto se musí naučit je co neefektivněji ovládat.

Michal Hrdlička

Zkoušky a soutěže ovčáckých psů

ZPOP v Mladějově u Sobotky

Letos poslední závody a zkoušky práce ovčáckých psů (ZPOP) se konaly poslední zářijový den v Mladějově u Sobotky. Rozhodčím byl Martin Kosa ze Slovenska.

Ačkoliv bylo krásné počasí a vynikající podmínky, mnoho soutěžících se neobjevilo. V prvním kvalifikačním stupni anglického trialu soutěžilo pět psů, v druhém stupni dva psi. Jeden pes absolvoval zkoušky vloh (ZVOP). Přesto ale diváci, kterých přišlo několik desítek, měli možnost vidět skutečnou kvalitu, reprezentoval ji především Miroslav Koško z blízké Podkosti. Jeho dvě border collie, Etna Akumulator a Frankie Akumulator mají jako jediní u nás složenou zkoušku druhého kvalifikačního stupně. V Mladějově letos předvedli naprosto suverénní a skvělý výkon nejen na parkuru prvního stupně, ale i ve "dvojkách". Zejména Frankie působil jako opravdový mistr, když vyhrál závod v obou kvalifikačních stupních. Druhá byla vždy Etna, třetí byla v závodě prvního kvalifikačního stupně Lucky Su s Évou Loučkovou. Mouse di Cambiano, kterého se poprvé pokusil vést jeho majitel, skončil až čtvrtý.

Loni se školení a ukázky konaly v areálu v Dobšicích, letos měl premiéru areál zcela nový. A je nutné říci, že co se týká rozlohy, přírodního zasazení a celkové vhodnosti pro podobné akce, nemá u nás obdobu. Pastvina rozvinutá do šířky, směrem od diváků se celá zvedá, aby byla na horizontu ve vzdálenosti několika set metrů ukončena přírodní překážkou. Pokud se takové přírodní podmínky spojí s nesmírně obětavými organizátory a ubytovacím a stravovacím zázemím, nic by nemělo bránit tomu, aby se tady příští rok uspořádalo mistrovství republiky, a to i se zahraniční

účastí. Areál splňuje i požadavky pro zkoušky toho nejvyššího, třetího, kvalifikačního stupně, kde pes běží pro ovce až do vzdálenosti několika set metrů.

Velký díl patří organizátorům z akciové společnosti Agrochov Sobotka, zejména Jirkovi Rulcovi. Touto cestou bychom chtěli také poděkovat sponzorům. Akci sponzorovala firma J.O.M., s.r.o. Brno, distributor nástrojů pro živočišnou výrobu, elektrických ohradníků, minerálních a solných lizů, Veterinární klinika MVDr. Věry Samohýlové Lomnice nad Popelkou, a firma Medipharm CZ, s.r.o. Hustopeče u Brna.

Loučkov



V Přerově borderky pásli jalovice

V rámci doprovodného programu mohli návštěvníci mezinárodní výstavy hospodářských zvířat v Přerově vidět jednu premiéru. Border collie, jejichž schopnost pracovat s ovčím stádem už u nás začíná být všeobecně známá, tu, poprvé v Česku, ukázaly, že umí stejně dobře manipulovat i se zvířaty podstatně většími. Po předvádění tu vedle ovčí bravurně vodily i stádečko jalovic. Zaplněná tribuna jejich práci odměňovala nadšeným potleskem, bylo opravdu fascinující sledovat, jak na povel píšťalky širokým obloukem vyběhají pro stádo, tiše a bez jediného štěknutí, upřeným pohledem a jen výjimečně u vzpurné jalovice důraznějším kousnutím do nosu vnucují stádu svoji vůli, odvádějí ho přes celé předváděště k muži v širokém klobouku, aby s ním pak podle jeho dalších povelů a svého vrozeného instinktu dál manipulovaly. Právě zkušenosti tohoto psovoda, Michala Hrdličky, který žil několik let v Austrálii a měl možnost cvičit ovčácké psy zejména pro dobytčářské farmy, hovoří jednoznačně pro využití schopností tohoto plemene nejen u ovčí, ale i u dobytka. Jakým způsobem se u nás přehánějí dobytek? Muži nebo ženy s klacky ho ženou po pastvině a zahánějí do ohrad. V Austrálii k tomu dříve používali ještě tzv. honácké psy, kteří jim pomáhali tlačít dobytek před sebou. Jenomže postupně se přišlo na to, že daleko lepší je, když se dobytek přestane člověka bát, naučí se chodit za ním a psi se použijí k tomu aby ho sehnali a k člověku v křidu přivedli. Právě border collie mají vysoce vyvinutý přiháněcí instinkt a cit pro to, jak silný tlak na jaká zvířata musí vyvinout. Pokusy ukázaly, že když farmář začal pro manipulaci se svými stády využívat vycvičené border collie, přírůstky se zvýšily a dobytek byl ve větší pohodě.

Možná, že mnozí z těch, kteří v Přerově sledovali ukázky, začali o možnosti využít těchto psů pro práci u stáda uvažovat.

převzato z časopisu Zemědělec, kráceno - Eva Loučková

Také na zemědělských výstavách byly ukázky pasení

Úspěšně se prezentovaly border collie také na šesté výstavě hospodářských zvířat, technologií a chovatelských potřeb, která proběhla v polovině října v Lysé nad Labem. Předváděcí areál je tam velice malý, takže tu Sulika pásala jenom kachny - indické běžce. Četným divákům se líbil zejména slalom a průchod kachen jednou z překážek agility - tunelem. Výhodou bylo ozvučení předváděště, ukázky se tak mohly komentovat. Více se návštěvníci výstavy mohly o border collích, jejich chovu a pracovním využití (nejen pro manipulaci se zvířaty ale i pro agility dozvědět z velkých reklamních panelů (posterů) plných fotografií, informací i kontaktů na představitel klubu a Asociace pro práci ovčáckých psů.

NOVINKY V AGILITY

Víte, že se na členské schůzi Klubu agility ČR podstatně změnilo složení výboru? Víte, že byl na jeho listopadové schůzi schválen nový Řád agility ČR a Soutěžní řád KA ČR? To a mnoho jiných zajímavých informací se můžete dozvědět hned na třech adresách WEBových stránek. Zkuste na ně kliknout, jsou na: www.agility.cz, www.volny.cz/agility a <http://klubagility.webz.cz>.

Mistrovství světa v agility 2001

Výrazným úspěchem se může pochlubit česká reprezentace na letošním mistrovství světa v agility, které se konalo 5. - 7. října v portugalském Portu. V kategorii standard se ho zúčastnilo sto jedenáct závodníků (z toho devětašedesát borderek, šestnáct pak bylo v první dvacítkě!) z pětadvaceti zemí. Naše družstvo obsadilo vynikající čtvrté místo za vítěznými Američany, druhými Rakušany a třetími Španěly. V družstvu České republiky byly i tři border collie, Cassie Bohemia Alké se Standou Nehybou, která patřila k nejrychlejším borderkám v Portu, Cid Akumulator



Postery vyrobili ve Filminu a sponzorsky se na nich podílel Svaz chovatelů ovčí a firma Medipharm Hustopeče. Měly by se objevovat na více akcích týkajících se border collí.

O týden později pak proběhly ukázky pasení rovněž na zemědělské výstavě PragaAgro v Praze Letňanech. Pásly se tu, stejně jako v Přerově, jalovice, ovce, a také kachny. Stejně jako v Přerově ukazoval pasení nejvíce Michal Hrdlička, pod jeho vedením se postupně představilo několik border collí. Pasení kachen předváděla s paničkou Sulika. Také tady jsme si mohli ukázky sami komentovat do mikrofonu. Diváků bylo opravdu hodně, je potěšitelné, že se stále zvětšuje zájem o border collie k ovčím nebo dobytku.

V rámci výstavy PragaAgro proběhly pod dohledem Milana Slunéčka rovněž zkoušky vloh (ZVOP). Uspěly čtyři border collie. Zúčastnila se i bearded collie, a to již podruhé. Bez úspěchu to zkusila již vloni, letos byla o malinko lepší, ale na absolvování zkoušky to nebylo, chyběl jí zájem a soustředění.

R. Loučka

ZVOP v Nedvězí

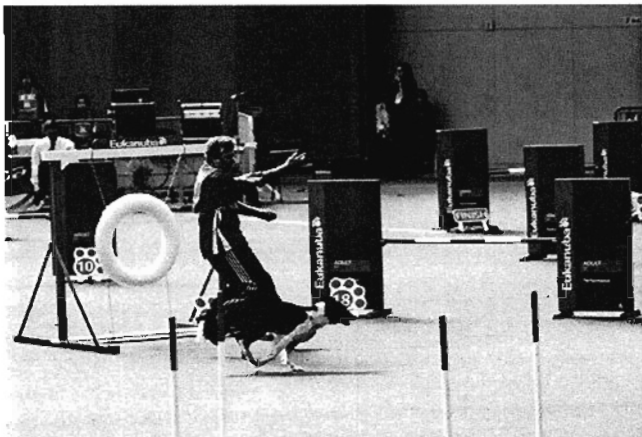
Koncem října se po skončení bonitace border collí, která se uskutečnila na kynologickém cvičišti Rychety v Praze - Uhřetěvesi, konaly zkoušky vloh ovčáckých psů (ZVOP) v Nedvězí (Praha 10), rozhodčím byla Simona Sochorová. Kromě dvou border collí, které zkoušku bez problémů absolvovaly s ohodnocením prospěl, zkusila štěstí jedna fena afgánského chřta. Samozřejmě neuspěla.

Loučkovi



s Ivetou Matzenauerovou, a Araxes Moravia Zaurak s Martinou Wasserbauerovou.

Jmenovaní se neztratili ani v jednotlivcích. Použila bych tady výňatek z velké hezké reportáže Antonína Grygara, trenéra reprezentace, a Karin Divišové zveřejněné v časopisu Pes přítel člověka (12/01), ve kterém autoři popisují druhý, finálový běh -



open. "Po Arně (sheltie - čtvrtá členka našeho reprezentačního družstva- poz. red. BH) startovala Martina s Belinou (Araxes) a po perfektním projevu, rychlém a plynulém běhu, obsadila s jednou skočenou zónou, tedy pěti trestnými body 29. místo v celkovém pořadí.

PES ROKU A LIGA MLÁDEŽE

V agility každý rok v Česku probíhá soutěž Pes roku, letos se v ní hodnotí v kategorii standard 612 týmů (dvojic). Borderky si zde stojí velice dobře. V nejvyšší, mistrovské, třídě SA3 je na čtvrtém místě Iveta Matzenauerová se Cidem Akumulator, dvanáctý Standa Nehyba s Cassií Bohemia Alké a patnáctá Katka Leriová s Cannym Akumulator. Ve třídě SA2 je pátý Ivo Bartek a Catty Czechmate a čtrnáctá Martina Wasserbauerová s Araxes Moravia Zaurak. Ve třídě SA1 je potom pak šestá Jana Mlčochová s Friskem Bohemia Alké, patnáctý Ivo Bartek s Ateax Ayky a šestnáctý Žák Josef s Abandonem Milnice.

Zvlášť jsou v Psovi roku, navíc ještě vyhodnoceny mladé agilifáčké naděje (děti do šestnácti let). V soutěži, která se jmenuje Liga mládeže je v nejvyšší SA3 kategorii třetí Kateřina Lerlová s Cannym Akumulator, v SA2 je na prvním místě Lukáš Hanačík s Adorou Akumulator a v kategorii SA1 je devátý opět Lukáš Hanačík, tentokrát ale s Blaze Black Chevers.

S použitím webových stránek Klubu agility ČR Loučkovi

O našem dalším závodníkovi Standovi Nehybovi s borderkou Cassií jsme věděli, že zaběhnout umí, a kdyby věděl, jak moc mu držíme palce, možná by běžel s menším klidem než jaký předváděl. Po běhu, ve kterém neztratil ani metr, zastavil Casinu na sestupové zóně kladiny. Rozhodčí (Jon Olsen, Norsko) přesto zvedl ruku a posoudil ji jako chybu. Měli jsme v tu chvíli kladinu otočenou směrem od nás, ale tribuny, které na ni měly dobrý výhled dávaly hlasitě najevo, že s hodnocením rozhodčího nesouhlasí. Ale i takové situace k šampionátům patří a Standa se musel smířit s výsledným umístěním na 27. příčce. Jako poslední z našich se na start postavila Iveta. Věděli jsem už, že musíme Cida celou cestu povzbuzovat, ale tak nadšené skandování snad ještě nezažil. Odměnil se nám, a hlavně lvetě, nádherným, rychlým a bezchybným během, kterým se vyšplhal na výsledné šestnácté místo. Vítězství oslavovali díky Jenny Damm s border collii Salts Joborgs Švédové, těsně sledovaní reprezentantkou Francie Patrice Willaumes a briardem Noun du Lur Yanov a třetí byla Belgie zásluhou Sally Andrews s border collii Udine Daley.

Eva Loučková

Úspěch borderky na ME v bikejöringu

Mistrovství Evropy 2001 v canicrossu a bikejöringu se konalo letos v České republice, a to ve dnech 12. - 14. 10. 2001 v Plzni, a autocampu Bílá Hora nad Boleveckým rybníkem. Ve třídě V1, bikejöringu (pes běží před závodníkem na kole a je s ním spojen zhruba třímetrovou šňůrou), kde byla délka trati 2 x 5.250 m startovalo celkem 35 závodníků.

Zvítězil Francouz Sandos Christian v celkovém čase 20:40,86, jeho průměrná rychlost tedy byla 30,46 kilometrů za hodinu. Na desátém místě se umístil Daniel Stejskal s border collií Briga Akumulator v celkovém čase 23:23,31, jeho průměrná rychlost tedy byla 26,94 kilometrů za hodinu. Gratulujeme!

Z Internetu www.canicross.cz přebírá R. Loučka

RŮZNÉ

JAK JSME PŘEFOCOVALI MIKYHO

Čtenáři Borderholice vědí, že máme od března nového vyhodnocovatele RTG DKK, MVDr. Ekra. Ke změně klub přistoupil zejména proto, že výsledky předchozího vyhodnocovatele klubu MVDr. Petráše, zejména z prvních dvou měsíců jeho práce pro klub, naprosto nekorespondovaly s celosvětovým průměrem u border collií, vypadalo to, že border collii s tzv. negativními kyčlemi by jsi skoro nenašel, zato těch "dvojkových" byla většina. Po změně vyhodnocovatele, který je dlouholetým zkušeným posuzovatelem DKK například u hovářů, se výsledky výrazně zlepšily. Přitom ne, že by u něho byly všechny borderky čisté, i od něho odejdou někteří jedinci s pozitivními nálezy, průměr je ale lepší a odpovídá průměru celosvětovému.

Náš Mouse de Cambiano byl u MVDr. Petráše posouzen jako jedna z prvních border collií, a to s výsledkem 2/2. Od té doby uplynulo půl druhého roku. Miky má za sebou rok tvrdé práce u ovcí i dobytka, nejvíce pracoval s Michalem Hrdličkou, získal s

ním dokonce titul dvojnásobného mistra republiky v pasení ovcí. Ti co ho více znají vědí, že Miky dokáže při běhu za stádem vyvinout ohromnou rychlost, že je velice vytrvalý a má velmi vysoké odskoky. Jeho kyčle nám proto stále vrtaly hlavou. Pokud je nemá zcela v pořádku, nebude mu vadit vysoká zátěž? Navíc byl žádán jako plemeník, v jednom případě i na fenu, která podle MVDr. Petráše rovněž neměla nálezy negativní.

Takže jsme sebrali odvahu, psa a pokusili se naši situaci vysvětlit MVDr. Ekrovi. Byl velmi příjemný, souhlasil, že udělá Mikymu nový snímek, i když samozřejmě neoficiálně, výsledek nemůže být nikam zapsán. Potvrdil, že právo udělat nový RTG kyčlí svého psa má prakticky každý jeho majitel, už jenom vzhledem k tomu, že je vhodné sledovat, jak se případná dysplazie rozvíjí, jestli nenastupuje artróza atp.

Byli jsme rádi, že si psa sám nejen připravil, ale při samotném rentgenování i držel. Počkali jsme si na vyvolání snímku. Pečlivě si ho prohlížel a vrtěl hlavou. Nevěřil, že tento pes měl dříve dvojkou. Prý se zdá, že je negativní, ale že si to ještě musí přeměřit. Výsledek nám sdělil. Pošle nám prý i snímek. Brzy nám

doma zazvonil mobil, MVDr. Ekr volal, že po přeměření je podle jeho názoru Miky opravdu negativní!

Za několik dní nám opravdu přišel snímek Mikyho kyčlí (samozřejmě i s vyznačením jeho identifikace). V obálce ale nebyl výsledek, pouze list papíru s textem "Zdravím" a podpisem MVDr. Ekra. Takže nemáme nic černé na bílém, jen snímek a ústní sdělení. Tím pádem nemůže být výsledek Mikyho nového RTG zapsán do zápornky za bonitačním kódem, jak to bylo uvedeno v zápise z listopadového jednání výboru klubu.

JEDNÁNÍ O ZMĚNÁCH V POSUZOVÁNÍ DKK

Asi většina z vás ví, že jsem dlouholetým členem Chovatelské komise ČMKU. V poslední době jsme řešili zavedení jednotných chovatelských podmínek pro kluby odpovědné za stejné plemeno, ale především zavedení kontroly dědičnosti zdraví psů, kam patří i posuzování DKK. Bylo s tím mnoho práce a výsledek není uspokojivý. Možná právě proto, že se někteří kynologové všemožně snaží toto úsilí zmařit (nemohli by si dělat co chtějí a jejich praktiky by mohly vejít na povrch).

Zcela nás v chovatelské komisi ovšem zaskočilo, když jsme se dozvěděli, že na poslední valné hromadě ČMKU (tak se nazývá schůze, na které se scházejí zástupci klubů a jednají o dění na další rok) bylo rozhodnuto o vypovězení smlouvy s Veterinární komorou (ironií nakonec bylo, když později vyšlo najevo, že vlastně taková smlouva neexistuje). Tímto poněkud furiantským rozhodnutím (členové chovatelské komise nejsou na valnou hromadu zváni a tak nemohli hlasování ovlivnit) se na dlouhou dobu zmařilo veškeré jednání ohledně změn v posuzování DKK. Předsednictvo ČMKU sice jmenovalo speciální komisi, která otázky kolem DKK měla řešit, ale tato komise zatím v jednání dopředu mnoho nepostoupila (alespoň pokud mám správné informace).

Na posledním zasedání chovatelské komise ČMKU jsem v tomto směru nabídl pomoc. Po následné konzultaci s předsedou chovatelské komise jsem požádal docenta Nečase (našeho nejznámějšího odborníka v tomto oboru) z veterinární univerzity v Brně o schůzku. Ten mě přijal a celou záležitost jsme důkladně probírali.

Vycházel jsem mimo jiné ze současné situace ve vyhodnocování DKK u našeho plemene, kdy jsme byli nuceni vzhledem

Řeknete si možná, proč se vůči prvnímu, nás poškozujícímu, výsledku neodvoláme k veterinární komoře, která by mohla po složení pětitisícové kauce nechat psa znovu, komisionálně, vyšetřit?

My to už ale udělat opravdu nemůžeme, protože odvolat jsme se mohli maximálně do měsíce po prvním vyhodnocení RTG!

Radko a Eva Loučkovi

k výsledkům naprosto neodpovídajícím světovému průměru, a po zjištění několika významných rozdílů v hodnocení od dvou posuzovatelů (v jednom případě jeden zahraniční), změnit vyhodnocovatele. Po tomto kroku se výsledky vrátily do standardního stavu.

Ptal jsem se na možnost změny současného systému nebo individuálního přístupu pro náš klub, na možnost oficiálního přefocení psů, kteří podle dřívějšího vyhodnocovatele jsou na hranici projevu DKK (mají např. ohodnocení 2/2), na možnosti uveřejnění nového výsledku např. v klubovém zpravodaji, posouzení rentgenu více veterináři, odvolání k výsledku i po delší době (nejenom v ochranné lhůtě jednoho měsíce od doručení výsledku), snížení částky 5000 Kč za odvolání na nižší sumu, možnosti zveřejnění pouze negativních výsledků na internetu apod.

Prakticky všechny moje návrhy doc. Nečas odmítl. Nesouhlasí s jejich zavedením. Všechno je prý v lidech. Mohou za to ve vedení ČMKU a ve vedení klubů (nechtějí dodržovat směrnice, které veterinární komora vydala, neustále se napadají a podvádějí), ale i samotní veterinární lékaři (nechtějí se učit nové metody, např. PennHip, které jsou přesnější, nemají zájem o sebezdokonalování, nekonzultují svoje závěry, hodnotí DKK i když nemají licenci, dělají předrentgeny, a když jsou dobré, tak je uznají za oficiální, apod.).

Doc. Nečas si myslí, že pokud by kynologové a veterináři stávající systém přijali a všichni ho přesně dodržovali, fungoval by stejně dobře jako v mnoha evropských zemích. Pokud by někdo chtěl tento systém změnit, musí nějaká organizace zastupující více kynologů vyvolat jednání s veterinární komorou a dohodnout se. Změny však mohou být stejně zavedeny až po vydání nové směrnice, její schvalování se může protáhnout na jeden rok i více. On sám nechce kolotoč kolem navrhování a schvalování nové směrnice absolvovat, navíc když není přesvědčen o tom, že by změny vedly ke zlepšení současného stavu.

Radko Loučka

Už zase rostou

Asi se mnou bude každý souhlasit, že jakmile se rozkřkne, že rostou houby, je český národ na nohou a hurá do lesa, asi je to dáno všeobecnou znalostí hub díky našim světově uznávaným mykologům. A jelikož bydlím na kraji lesa přímo pod hradem Valdštejn v samotném srdci Českého ráje, vyrazil jsem i já. Ještě vzít hůl a košík na houby! Ten malý? Ne, ten velký - bramborák! Vždyť prý rostou?! Jde se na ně! Dynouši, jdeš se mnou? Úsměv v jeho tváři a vrtnutí ocasem mi bylo odpovědí. Když mým sousedy, slyším poznámky, jestli jsem si prý nevezl košík příliš malý, se smíchem nabízejí nůši po babičce. Já vám ukážu, myslím si.

Vlezl jsem do lesa a začal systematicky prohledávat svoje tutová místa, ta, která mě nikdy nezklamala. Jenže většinou už byla systematicky prohledána někým přede mnou. Tu rozkopnutá prašivka, polámaná kapradí, rozdupaná tráva a světe div se, i okrojky z jedlých hub. Tu a tam jsem nějakou tu houbu našel, ale nic moc. Začal jsem litovat, že jsem si nevezl košík malý, aspoň by vypadal víc plný a bylo by miř poznánek od sousedů. Ale nevzdáváme se, přelézáme roklí s potokem a tam to začalo, právě žně! Všude kam se podíváš samý "sladák" (suchoňb), Dynouš mi asi chce pomáhat sbírat, ale moc mu to nejde,

nakonec ho musím odložit, aby mi tu nádheru všechnu nerozšlapal. Ještě jedno takové místo a musím se vratet. Dynouš krouží kolem mne, je ve svém živlu.

Najednou slyším hlasy. Pes odbíhá, někomu se chce vnulit se svým aportováním. Já už se nacytat nenechám! Sebere větve a předhodí ji rodince, aby mu ji někdo házel. Ale nesetkává se s pochopením, maminka schovává děti za sebe a hlava rodiny ho odhání klackem. Jak se po něm napřahuje, klacek se zlomí a to je přesně to, co Dynouš chtěl. Okamžitě vyráží a klacek mu aportuje. Předhazuje mu ho k nohám, couvá a očima ho propichuje. Zmatený tatík váhá, kousne mě nebo si chce hrát? Hodit či nehodit? Já vše z povzdálí pozoruji.

"Tatínku, hoď mu to, on si chce hrát", radí mu ratolest. "Ne, ne" nebadá maminka, "koukejte, jak zle se dívá a plíží se jako vlk, ten je asi vzteklý, nemá obojek, ani košík a ani pána nemá!" Maminka velí k ústupu. Dynouš vyráží, bere větve a obíhá rodinku, situace se opakuje. Co by to bylo za ovčáckého psa, aby si nechal tak pěkně semknuté stádečko odběhnout! Tatík váhá, potom bere větve do ruky a odhazuje ji co nejdál, asi v domnění, že se psa zbaví a zatím vyklidí pole. Asi víte, co následovalo. "Vždyť jsem ti tatínku říkala, že si chce hrát" povídá děčko. Vycházím z úkrytu

a říkám: "ten klacek jste mu neměli házet, teď se ho nezbavíte, máte nového psa", a odcházím na druhou stranu. To už děcka házejí klacky, šišky a Dynouš je ve svém žilvu.

Mamince dochází, že opravdu mají nového psa. Já jsem pryč a pes stále aportuje, děti vyskají radostí a za mnou se nese údolím: "Vemte si toho psa, my ho nechceme, my už máme doma dva jezevčíky!" Až hvízdá maminku osvobozuje.

Košík se časem plní až po ucho, houby pěkné, mladé, radost pohledět. Ještě jedno místo - houština břízek na kraji lesa, ta mě nikdy nezklame, vždyť mám ještě tričko. To už Dynouš mizí za obzorem. Strach, že bude honit srny nebo muflony, nemám, to nedělá, tak si toho nevšímám, vždycky se vrací, abych se mu neztratil. Dorovnáвам pracně další houby, když vtom slyším za horizontem: "Mámo, mámo, pojď sem, tady je pes co hledá houby." Přidávám do kroku, abych zjistil, co tam zase tropí. Nakouknu přes kopec, kde rozjařený děda vykládá babce jak mu nějaký zázračný pes ukazuje kde rostou houby. Žádný pohádkový pes to nebyl, samozřejmě to byla borderka. "Přiběhnul ke mě s klackem v hubě, hodil ho přede mě a on tam byl kozák. Houby seberu, klacek mu znovu hodím, vzápětí je zpět, předhodil ho přede mě a tam jsou tři kozáci. Klacek mu hodím znovu, položí ho tři metry přede mě a zase dva kozáci. To není možný.", vede děda řeč.

Vtom si mě všimají. "To je váš Punfa?", říká babča, "jak jste ho naučil hledat houby?" "Dá to práci, ale vyplatí se to, koukejte", zvedám bramborák plný hub až po ucho. "To je nádhera, praví babča!" a doluje ze mne výcvikové metody na houbařského psa.

Evidentně chytila na první našlápnutí a tak rozehrávám svoji hru. "Jak jste dlouho v lese? Jak dlouho jste to sbíral?" padají otázky. "Kolik je hodin?" dívám se na hodinky. "Skoro tři. Tak to budu v lese dvě hodiny". (Kdyby babča věděla, že ve skutečnosti více než pět!)

"To je opravdu zázračný pes. My s tátou jsem v lese ve dvou čtyři hodiny a máme šest babek plus to, co našel váš pes. Máme doma přesně stejného psa, jen je víc bílý, ale stejně velký a chlupatý, vezměte nám ho do výcviku" žadoní babka. Opáčím, že si to ještě rozmyslím, co jim budu vysvětlovat, že pes houby prostě nehledá, že to byla náhoda, že to místo je tutovka, kde houby najde každý.

Tak pro ně Dynouš zůstal zázračným psem, který umí hledat houby. Jaké ale bylo mé překvapení, když jsem u nás s Dynem přišel na nákup do obchodu a klábosící babky se na nás vrhly: "Tak to je ten pes co hledá houby? Jak jsi ho to naučil? Vzal bys toho mého do výcviku? Víš já už tak nevidím, atd. Nebo jedu na kole, a staví mě učitelka: "Milane zastavte, to je ten houbařský pes?" Rezignovaně přitakávám. "Kdo by to do takového Puntí řekl..."

Přijedu do hospody, máme hasičskou schůzi, je pěkně, chlapi sedí venku v zahrádce. Objednávám u okna pivo zatímco Dynouš už sbírá ze stolu papírový pivní tácek a vnučuje ho vedle u stolu turistům - úspěšně jako vždy. Co asi následovalo? "Jen mu prostu vás neházejte ty porcelánový", sednu ke stolu k chlapům. "Hele, to je ten" A už toho mám dost!!!

Houbařský pes Dynouš - Dynamit Akumulator a Milan Sluněčko

Hádanka do zpravodaje Borderholíc

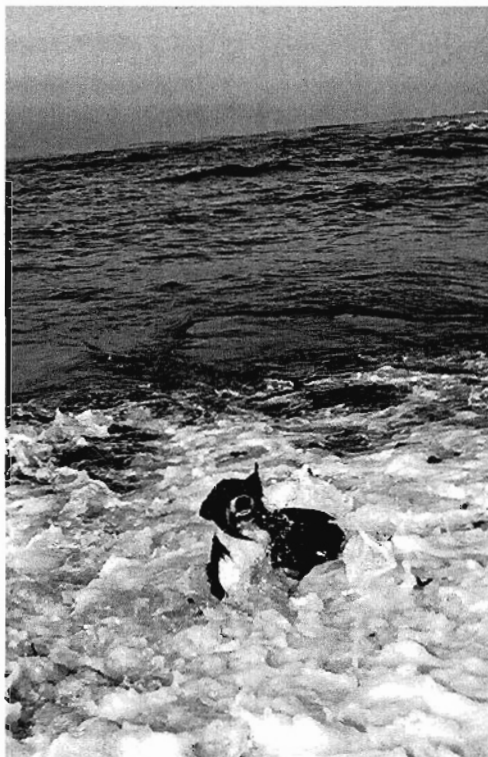
Může se hejno kachen utopit?

- a) V žádném případě, vždyť kachny jsou vodní ptáci!
- b) Možná.
- c) Ano!

Odpověď se dozvíte po přečtení mého příspěvku.

Zpočátku to bylo jako v té pohádce. Byla jedna krásná země, uprostřed země jeden malý dvorek, kde se na jaře roku 98 několika kachnám a kačerovi vyhlilo požehnané žluťoučkých kačátek. Jak čas ubíhal, kačátka k hospodářově radosti přibývala na váze. Ale nad dvorkem a kačátky se stahovaly čemě mraky. Ne, nepřiletěl si pro ně zlý drak, ale něco daleko horšího! Jejich pán se rozhodl pořádit si štěně. To by samo ještě nebylo tak hrozné, ale on se rozhodl pro borderku. To by ještě stále šlo. Co ale bylo pro kačenky daleko horší, že se v té černobílé kuličce již v útlém věku probudily ovčácké pudy! Co bylo ovšem úplně nejhorší, to roztomilé štěňátko se jmenovalo Dynamit Akumulator. Dynamit je výbušná síla, Akumulator nahromaděná energie. Cítíte také tu hroznou kombinaci těchto dvou žvlů? (Loučkovi, to pojmenování psa se vám povedlo!)

A tady pohádka končí, já už něco cítím ve vzduchu. Jak se štěňátko rozkoukalo po cestě ze Smržovky domů, šel jsem mu za chalupu ukázat ovce. Protože měly pod sebou jehňata, držel jsem ho v ruce, aby mu něco neudělaly. Přímě mě fascinovalo, že jak jsme se přibližovali ke stádu, začalo mu srdce bít čím dál rychleji a intenzivněji. Nejprve jsem myslel, že strachem, ale když na ně začal vrčet a dorážet, a chtěl na zem, bylo mi to jasné. Další



seznámení bylo se psy - nic moc. Daleko lepší to bylo s husami, ale pozor, ty štípou. Slepice se moc kamarádit nechtěly - po zkušenostech s cizími psy. Kačky byly super, ale na celé čáře vyhráli králci. A to platí dodnes. Kačenkám skončil klidný život, už neměly celý dvůr s dětskou vaničkou uprostřed jen pro sebe. Byl tam s nimi živel, Dynouš.

Sedím po obědě na lavičce na náspu, Dynouš vyleze z chliva, pozoruje kačky. Potom podél chliva, stodoly, plotu, kurníku k chalupě, takhle několikrát dokola, až jsou kačeny soustředěny kolem vaničky, kde hledají záchranu ve vodě. A Dynouš šup do vody mezi ně. Až na ten závěr to byla opravdu pěkná výcviková lekce. Beru kosu a jdu dosekát pod stromy trávu na sušení. Ale jistě uznáte, že kosa a štěně borderky to nejde moc dohromady, to by při jejich živelnosti mohlo špatně skončit. Tak Dynouše zavírám do chliva. Alespoň si trochu odpočine a já budu mít klid. Nějakou dobu sekám, ale nedá se to už vydržet, musím se jít domů napít. Vejdu na dvůr a vidím ten děs. Dynouš se nějak dostal ven a přidal si ještě jednu lekci. Ovšem bez dozoru! Kachny perfektně soustředil do vaničky - ovšem v několika vrstvách nad sebou!!! Výsledek si dokážete představit.

A tady je správná odpověď na moji hádanku: - ANO - "cé" je správně! V případě, že máte doma borderku to platí dvojnásob. Ovšem kárejte to pracovitě štěňátko! Za tak perfektní práci následuje pochvala. Ten živel zavírám na petlici a jdu počítat škody.

Milan Sluněčko

NOVÁ EVOLUČNÍ TEORIE - ZA VÝVOJ MLUVENÉ ŘEČI LIDÉ VDĚČÍ PSŮM

Podle nových poznatků založených na analýzách DNA (které dokazují, že psi mohli být lidmi ochočeni mnohem dříve, než se původně soudilo) je možné, že ke zdomácnění psů došlo již před sto tisíci lety. Posunutí původu domácích psů do tak vzdálené minulosti vyvolalo novou vlnu úvah o tom, jak se psi a lidé společně vyvíjeli.

Je nezvratně prokázáno, že primitivní lidé, kteří si vytvořili první vztahy se psy, přežili a stali se našimi prapředky. Můžeme srovnat jejich úspěchy s neandrtálci, kteří nikdy neměli psy a záhy vymřeli. Někteří evoluční teoretici předpokládají, že naši předkové přežili díky skutečnosti, že žili ve společenství se psy, založeném na spolupráci, a díky tomu se stali mnohem výkonnějšími lovci, než byli neandrtálci. Skvělé smysly psa jim usnadnily vyhledávání zvěře. Vynikající čich psů spojený s přizpůsobením jejich dýchacích cest k trvalému uchování pachů, a to i v běhu, z nich učinil mimořádně schopné stopaře. A vypátrání zvěře je jednou z nejdůležitějších dovedností lovecké společnosti.

A zde se dostáváme na půdu spekulací. Teoretici předpokládají, že tito pralidé, kteří měli psy ke stopování, již nepotřebovali obličejové struktury, které jim sloužily k rozlišování pachů.

Proto mohli naši dávní předchůdci získat mnohem pružnější obličejové rysy, které usnadnily vytváření mnohem složitějších zvuků. Jinými slovy, dávné spojení se psy, kteří čichali za nás, nám umožnilo získat způsobilost vytvořit plynulou řeč.

Soupeřící plemeno neandrtálců se nikdy nevyvíjelo v těsném styku se psy. To znamenalo, že neandrtálci nemohli získat pohyblivé obličejové rysy, protože se nemohli obejít bez lepších čichových schopností. Menší pružnost znamenala omezenou kontrolu nad hlasem, což řeč velmi znesnadňovalo.

Jakmile původní člověk získal schopnost modulovat své hlasové projevy, tedy řeč, měl předpoklady k vývoji skutečného jazyka. Již jsme se zmínili o tom, že jazyk přináší mnoho výhod. Zvláště napomáhá při organizaci skupiny a předávání znalostí a informací; to nám poskytuje mnoho dalších výhod pro přežití.

Jen pomyslete: pokud je tato teorie správná, pak skutečně za lidskou řeč vděčíme svému společenství se psy!

Převzato z knihy Stanleye Corena: Co má pes na jazyku (2001, překlad H. Kholová)

STAVEBNÍ BLOKY MOZKU

Z originálu knihy Scotta Lithgowa "Training and working dogs".

Přístroj na myšlení uvnitř psí hlavy se nazývá mozek. Mozek je postaven jakoby z mnoha cihlíček nazvaných "NEURONY". Tyto neurony samozřejmě nevypadají jako cihličky. Spíše jako kbelíček na jehož obou koncích je mop mikroskopické velikosti. Při růstu mozku štěněte, jakmile se utvoří mladý neuron, narostou mu na obou koncích jakoby miní větvičky řečeného mopy, na nich se pak vyvine mnoho malých hrbolků. Jeden konec neuronu slouží k přijímání biosignálů, druhý k předávání signálů jiným neuronům. Hrbolky rostou proto, že očekávají své budoucí přiblížení ke konečkům jiných neuronů a předání si obdrženého signálu. Konečky, které signál neobdrží a nemají možnost předávat jej, odumřou a už se neobnoví.

Sval se chová jinak. Pokud zeslábl a zmenšil se po dlouhém klidu například tím, že je končetina v sádře, po cvičení a používání se opět zvětší. Ale toto neplatí pro neurony. Jakmile jednou zakrní, znovu se nerozroste. Avšak ty neurony, které mají mnohá a častá spojení, se naopak bohatě rozkošatí. Toto je důvod proč se u laboratorních krys chovaných v složitějším a nejednotvárném prostředí vyvinul mozek vážící více než u jiných krys chovaných v jednoduchém prostředí. A jaký je závěr ve vztahu ke psům? Inteligentní pes potřebuje vyrůst v prostředí bohatém na zážitky a inspirace.

Speciálně to platí pro ty neurony, které jsou zaměstnány v době intenzivního učení probíhajícího v určitých časových úsecích vývoje štěněte. Právě narozené štěně nemůže vidět, slyšet, ani cítit. Máminu bradavku najde podle teploty. Bradavka je teplejší než ostatní tělo mámy. Ve věku okolo 9 až 10 dní se čich štěněte probouzí. Nyní se může učit rozeznávat pach své matky. V této době ho nechejte také očichat vás, aby mohlo zařadit lidský pach do svého seznamu rodičovských vůní.

Také je zde názor, že podobně se ve věku 60 až 90 dní štěně naučí znát pach kořisti, které dává přednost i v dospělosti, stejně tomu je i u primitivnějších kunovitých šelem. Toto učení v mládí ovlivní jakému druhu kořisti při lovu zvíře bude dávat v budoucnosti přednost. Bylo pozorováno, že 63 dní stará štěňata, kterým bylo dovoleno "zabíjet" papírové modely, později vždy dávala přednost "zabíjení" věcí z papíru než živé kořisti.

Učení a chápání v pozdějším životě není tak rychlé, pravděpodobně vlivem změn na rozvětvených konečcích neuronu, kde dochází k předávání signálů. V praxi to znamená, že

poznatky naučené dříve mají obrovskou důležitost. Již předem se tak nastavují limity a šíře budoucích mentálních schopností a inteligence psa.

Každý ale i sám musí zjišťovat, co je štěně schopno se naučit v určitém věku. Pozorujte první náznaky změny v chování a využijte to ke svému účelu. Samozřejmě tam budou některá chování, u kterých nelze říci, že to je přesně ve věku, na který je štěně biologicky naprogramováno.

Hlavní ponaučení z této části knihy je:

Mentální kapacita do budoucnosti je daná v době růstu neuronů. Jestliže v té době byl mozek naplňován novými zkušenostmi, jeho neurony byly aktivní a tím se jejich rozvětvení rozrůstalo a neurony nezakrněly. Jako výsledek je takový mozeček štěněte lépe připravený na přizpůsobování se k budoucímu životu a tím i na budoucí výcvik.

volně přeložil František Vejrosta



CO ŘÍKÁ OCAS

V jedné ročence anglického Kennel klubu jsem četl polemiku jednoho ovčáka, který chová border collie již čtyřicet let a moc se podíval nad tím, jak rozhodčí na výstavách posuzují polohu ocasu. Chtějí, aby ocas byl při posuzování svěšený, přesně tak jak to velí standard: "Středně dlouhý, svým posledním obrátek dosahující minimálně k hleznu. Je nízko nasazený, dobře osrstěný, u špičky zatočený vzhůru. Při vzrušení může být nesen výše, ale nikdy nad hřbetem." Ten ovčák zdůrazňoval jedno, borderka s ocasem dokáže máchat stejně jako pes jiného plemene, nosí ho svěšený pouze při práci. Situaci v kruhu při výstavě borderka za práci asi moc nepovažuje, spíše za náramnou psinu. To se týká zejména mladých zvířat, nenaučených tolik "výstavnímu chování". Dobrý rozhodčí si samozřejmě všimá zejména nasazení ocasu.

Podívejte se co o tom píše COREN v knize "Co má pes na jazyku": ... "Ovčáčtí psi zpravidla nosí ocasy svěšené. Jejich pohyb je obvykle poměrně klidný a směřuje dozadu, v prodloužení osy těla. V takové poloze bývá ocas, když ovčácký pes pohání, zastavuje, nebo mění směr pohybu stáda. Směr stádu udává obvykle postoj psa: Ovce couvají od psa, který je upřeně pozoruje, nebo běží rychle pryč od psa, který běží proti nim. Zvířata ve stádu obvykle sledují hlavu psa, případně postavení těla, jehož směr jim ukáže, kam se mají pohybovat. Představte si, že by ovčácký pes měl vzpřímený, mávajícím ocasem jako severský tažný pes. Tento signál by mohl snadno zmást zvířata ve stádu, která soustředí svou pozornost na směr psova pohledu a postoje, a řídí se pouze signály, které pes vysílá. Problémy vznikají proto, že tvar ocasu a poloha požadovaná chovateli mohou podávat lidem i jiným psům falešné informace."...

Radko Loučka



svou pozornost na směr psova pohledu a postoje, a řídí se pouze signály, které pes vysílá. Problémy vznikají proto, že tvar ocasu a poloha požadovaná chovateli mohou podávat lidem i jiným psům falešné informace."...

Reakce mladého psa při představování ovcím

Z knihy "WORKING SHEEP DOGS" od Johna Templetona a Matt Mundel.

Když na vodítku přivedete mladého psa k ovcím, tak skutečně nezáleží na tom jak k nim přistoupíte. Hlavní je dostat ovce trochu do pohybu. Když se pes snaží k nim dostat, rád by je prohnal, nebo ukazuje trochu oka, tedy je soustředěně pozoruje, pak víte že má potenciál stát se dobrým pracovním psem. Když ale neukáže vůbec žádné reakce, obvykle jej pustím z vodítka, nechám pracovat okolo ovcí jiného, zkušeného psa a držím mladého psa poblíž sebe.

Prozatím každý mladý pes, kterého jsem měl, na tuto lekci zabral. Většina těch, kteří měli tendenci pást zvířata nebo drůbež doma na dvoře, dělali to stejně, když byly postaveni venku před ovce. Můj Nap chtěl neustále běžet k ovcím, hned od první chvíle, kdy jsem mu je ukázal. Musel jsem ho držet na šňůře déle než jiné psy. Dokonce jsem musel prodloužit provaz až na 30 metrů, než jsem ho mohl pustit na volno. Je třeba, abyste pečlivě sledovali reakce psa, speciálně když ho prvníkrát pustíte k ovcím. To vám napoví, jak dlouho asi budete muset psa držet na vodítku.

Každý pes napoprvé přistupuje k ovcím jinak. Některý vypadá ustrašeně a schovává se za vaše záda. V tom případě mu musíte dát více času, lákat ho blíže k ovcím a ujišťovat, že je vše v pořádku, že mu nehrozí žádné nebezpečí a že mu ovce neublíží. Můj vlastní pes Fleet byl takový. Pracoval dobře s krávy, ale když viděl ovcí, měl strach.

Držte takového psa na vodítku trochu déle aby vám nemohl utéci pryč z domu, což je zlovyk který se může naučit velice rychle. Jestliže po dvou, třech lekcích přijde k rozumu, můžete ho pustit z vodítka, nejlépe v ohradě se skupinou klidných ovcí.

Co se týká jiných povah začínajících psů, mně například příliš nevdá když se pes snaží nebo se mu i povede zakousnout se ovcí do vlny. Samozřejmě, pokouším se tomu co nejrychleji zabránit, dříve než se to u psa stane zvykem. Ale jestliže kousnutí není příliš zuřivé, nedělám si příliš velké obavy. Vyhubování je všechno, co je potřeba. Poznal jsem že kousání není tak těžké potlačit.

Jednotlivý trénink

Každý pes je jiný. Každý má svoji, odlišnou povahu, ta se pozná nejlépe, když se pes vezme prvníkrát k ovcím kde se dívá na práci s nimi, případně s nimi pracuje sám. Proto reakce psa při prvním setkání s ovcemi musí být opatrně studována ještě dříve než jej, poblíž ovcí které by měly být drženy ve stálé pozici zkušeným pomocným psem, pustíte z vodítka.

Osobně mně příliš nezáleží na tom, co pes dělá když ho pustím. Hlavně, když něco dělá. Tak vím že z něj časem udělám pracovního psa. Někteří si lehnu a upřeně se na ovce dívají. Jiní vyrazí a rovnou se po nich sápaní. Další mají tendenci pomalu za ovcemi chodit po celé pastvině.

Váhající pes

Jak na něho s tréninkem? Jestliže je to pes, který si lehne a jen na ovce upřeně hledí, jdu sám okolo na druhou stranu ovcí a vedle ležícího nováčka pošlu zkušeného psa. Pomoci přistálky ho nutím, aby tlačil ovce pryč od nováčka. Na nováčka mluvím a dávám mu slovní příkaz "vstaň" Pes může být do své koncentrace na ovce tak pohroužen, že může i vůbec neslyšet a nevnímat moje příkazy, které předtím běžně vykonával, když jsem ho učil poslušnosti doma na dvoře, kde jsem byl pouze já a on a nebylo tam nic co by zabíralo jeho pozornost.

Nebo se může stát že se pes zvedne a bude následovat stádo. To by byl dobrý začátek. Když jde zezadu za ovcemi, já jdu vzadu s ním a snažím se postavit tak abych byl v rovné čáře mezi psem a ovcemi. Pro tentokrát to budu já, kdo bude dělat psovu práci. Občas psa zastavím a pak jej znovu požádám, aby šel a pokračoval. Vždy mám ale někde v pozadí zkušeného psa, který asistuje, je-li třeba.

Jestliže mám větší problém dostat tento typ psa do pohybu, přivážu mu k obojku lehký provaz, který může být až 10 metrů dlouhý. Tak mohu lehkým škubnutím obnovit jeho pozornost a připomenout mu fakt, že mě musí poslouchat, a to nejen na dvoře, ale i na pastvině s ovcemi.

Dívoch pes

Některí mladí psi naopak mají tendenci vyrazit s plným elánem k ovcím a dokonce vběhnout do středu stáda a rozprášit je. Příznám se že já sám s tímto typem psa rád pracuji, protože vím že z něj nakonec udělám velmi dobrého psa, možná nakonec i dobrého špičkového k soutěžení v trialech. Vycvičit tento typ, musím říci, není o nic víc těžší než vycvičit typ předcházející. Pouze to vyžaduje jinou techniku a rozdílný přístup. Místo toho, abych se snažil přimět ho jít dopředu, musím získat jeho pozornost, aby zastavil když se pokouší dostat k ovcím. V této fázi tréninku musí ovce být vždy ve středu pastviny nebo cvičného prostoru, nesmí tam být žádné překážky. Moje snaha se soustřeďuje na zastavení psa. To je čas kdy přijde velice vhod zkušený pomocný pes, který by mi měl pomáhat držet ovce pohromadě a co nejbližší ke mě.

Když mám možnost, snažím se postavit před psa se vztyčenou rukou, ve které mám klacek, abych mu připomenul fakt, že chci, aby dělal to co mu říkám, stejně jako jsme to předtím měli nacvičeno na dvore.

Můj pes Nap s kterým jsem měl značné úspěchy v soutěžích trial, byl jako štěně právě takovýto typ psa. Musel jsem mu přivázat desetimetrový provaz a nechat ho tahat jej za sebou. Když začal jančit, šlápnul jsem na provaz a vyhuboval jsem mu. U těch největších divochů je dobré na provaze nadělat uzle, protože provaz může pod vaší podrážkou snadno proklouznout. Ale pozor, to platí zejména pro dámy drobné postavy, dobře provaz zadupnout! Mohlo by se totiž stát že místo zastavení vašeho divocha byste skončili, díky podrženým nohám, rozvavení v trávě.

Pes sledovatel

Třetí typ psa je plízivý sledovatel který může občas ovce velmi frustrovat. U těchto to může být dlouhá, pomalá procedura dostat je do správného chodu. Je u nich potřeba mnohem více trpělivosti a vytrvalosti. Tito nezalehávají, většinou stojí a mají tendenci držet ocas nahoru. Ale tento zvyk později, po pokročilejším výcviku, zmizí.

Dělám s takovýmto typem psů kratší lekce než obvykle. Snažím se je vzrušit a zrychlit a předbíhat ovce. Dám ovce do pohybu pomocí již vycvičeného psa. Taktó rozhýbané ovce za podpory trochy tleskání a syčení, které povzbudí psa, když se až příliš na ovce soustředí, psa pomohou oživit.

Tato síla koncentrace a soustředění zrakem se nazývá strong-eyed neboli, že pes má silné oko. No a některé psi ho mají až příliš mnoho. Vypadají sice imponantně, když se ale pohybují jako živé sochy, nespouštějíce zrak z ovcí, koncentrují se až příliš na každý jejich pohyb. Neslyší ani příkazy, které jim dáváte. Je pak těžké je přimět k tomu, aby se pohybovali kolem ovcí jak chcete vy, pendlují (hard flank) za stádem ze strany na stranu, ale moc se k němu nepřiblíží. Přistupuji k ovcím spíše jakoby opatrným způsobem, to může vyvolávat dojem že jsou slabí nebo bojácní.

Na druhou stranu, jestliže má pes příliš málo oka, bude se hůře udržovat v rovné čáře proti ovčákovi. Tito psi drží hlavu nahore, pobíhají, přibližují se k ovcím příliš rychle a rozhánějí je. Co my potřebujeme je zlatá střední cesta mezi těmito dvěma rozdílnými typy. Pes s pěkným postojem při chůzi, jenž se lehce pohybuje okolo stáda.

překlad František Vejrosta

Trénink a práce se psem

Překlad z knihy Scotta Lithgow "TRAINING AND WORKING DOGS",

Michal Hrdlička ji nazývá ŽLUTÁ KNIHA (kvůli barvě vázání).

Ideální temperament

Nebývá vzácné, když nezkušený cvičitel narazí na problémy se psy různých temperamentů. Váš pes může mít měkkou povahu, to znamená, že je velice submisivní a lehko ovlivnitelný tónem vašeho hlasu. Takovýto pes se může při přísném přístupu plazit a lehat si na záda, ale naopak výborně pracovat, když je povzbuzován. Měkký pes lépe reaguje na potichu vyslovované slovní příkazy a příšťalku. Tato povaha ale může být velkou přítěží, když pes musí pracovat v prostředí, kde je hodně křiku, práskání bičem, například na nákladisti dobytka. Pokud je ovšem pes zvykán na tyto zvuky a rámus již od svého pátého týdne života, v dospělosti mu již tolik nevadí.

U štěněte je třeba zvolit správný způsob tréninku. Jestli je pro něj příliš nátlakový, lehne si a nic nedělá, a vy si myslíte, že neposlouchá, že ho práce nebude bavit. Netlačte ho přísnosti, buďte chápavý, mějte uvolněný přístup. Dejte psovi čas. Pokračujte v jeho vychovávání, snažte se, aby byl šťastný a spokojený, aby s vámi rád spolupracoval v čemkoli, i ve hře. Dovolte štěněti se učit a vyvinout svým vlastním tempem. Takový pes k vám bude vnímavý i přes minimum výcviku v poslušnosti a když je vrozen pracovník, bude lehčeji cvičitelný až bude starší. Jeho temperament se zlepší po dosažení věku 2 let. Viděl jsem, psy kteří se zdáli být příliš měkkí na to aby byli cvičeni. Ale měli vrozenou chuť do práce a později se stali velmi dobrými.

Myslím si, že přístup "uvolní se a dej jim čas" dá vám samotným časem přizpůsobit jeho nebo její povaze. NIKDY po psovi víc než může dát.

(Poznámka překládajícího. Stačí psa odradit i omylem. Cvičil jsem psa v místě kde ovce zabíhaly ke dveřím domu, kde si udělaly záchod. Když tam opět a opět vběhly a já se psem za nimi, vzteky jsem křičel na ovce a hnal je odtamtud. Pes si ale myslel, že křičím na něj a na čas se v mé přítomnosti ovcím vyhýbal. Dlouho trvalo, než jsme to překonali. A to nebyl měkký pes.

Zpět k překladu:

Další vysoké procento nezdaru se vyskytuje u příliš temperamentních mladých psů. Ti mají v sobě příliš touhy do toho jít, ale mohou se stát nekontrolovatelní. Jestliže tyto psi nejsou v základním tréninku dříve než jsou puštěni k ovcím dobře vycvičení k poslušnosti, může s nimi být hodně problémů. Vrhají se do práce s tak velkým nadšením, že nemají čas si uvědomit co dělají, a naučí se dělat práci špatným způsobem dříve než mají čas se to naučit správně. U takovýchto psů je zvlášť důležitý základní výcvik v raném mládí a zvyk na spolupráci s člověkem

Důležité připomínky o psychologii borderek, které byste měli vědět v souvislosti s úspěchanými nadšenci:

- Nedoufejte, že těžká práce je unaví a tím zpomalí a ustálí.
- Nechte je hodně pracovat s klidným stádem.
- Nedomnívejte se, že přísná disciplína je uklidní.
- Hlaďte je a uklidňujte slovy, na která jsou zvyklá ze základního výcviku.
- Často nacvičujte povel "pomalu" (steady), na vodítku i bez něho.

Tito temperamentní psi jsou úspěchanci, protože jejich glands produkují extra hormony (noradrenalin a adrenalin), které jejich nervový systém dostanou do stavu neustálé pohotovosti a napětí. Čím více pes pracuje, tím více adrenalinu vyprodukuje, a ještě více se bude snažit. Čím více ho vzrušíte, zaklepete s ním, tím více adrenalinu vyprodukuje. Čím více je stresovaný, tím více se stává nervózní a roztržitý.

Takovéto štěně potřebuje klidnější práci, kdy nebude cítit tlak a moc vzrušení. Pak bude mít pocit, že má situaci pod kontrolou, bez toho aby se musel vypínat. V situaci kdy vy i stádo dovolí psovi si oddechnout a relaxovat, i on si zvykne kde a kdy se uvolnit. A ještě jako přídavek k tomu, váš úspěchaný pes v této situaci, kdy není vystresován, kdy nemá přebytek adrenalinu, tu v klidu objeví svou přirozenou vlastnost používat oko. Naučí se zpomalit a místo neustálého spěchání sledovat okolí.

překlad František Vejrosta

S borderkou na vodě

Patříme k těm, kteří (možná k zármтку i rozhořčení pravověrných zastánců pouze pracovního využití tohoto plemene) si pořídili border collie jako městského psa rodinného. Při výběru psa jsme hledali takové plemeno, které by doplnilo naši lidskou smečku a připojilo se k našemu stylu života, do kterého patří časté a pestré pobyty v přírodě (pěšky, na kole, vlakem, na lyžích, na vodě....). Jsme velmi rádi, že dnes po zhruba ročním soužití už mohu prohlásit, že naše fenka splnila očekávání a nyní už si výlet bez Lízy nedokážeme představit.

Nemáme mnoho zkušeností s jinými plemeny, ale jedním ze zajímavých rysů border collie je to, že snaha o vzájemné porozumění je u Lízy nejméně stejně tak velká jako z naší strany. A také ta radost, když se to někdy podaří, je oboustranná. Nejlepší příležitost k takovému soužití je právě společné trávení dovolených, kdy jsme spolu dohromady celé dny.

Jednou z oblíbených aktivit naší rodiny je splouvání českých řek. Líza poprvé dosedla do lodi ve věku asi čtyř měsíců. A od té doby se datuje její vodácká průprava, sjela již několik českých řek. Nejprve ale musela zjistit, že pádlo opravdu není aport a že ho asi nedohoní a nikdo ji nepochválí, když by se jí náhodou podařilo do něho zahryznout, stejně tak jako není možné lapit čeřící se vlny za ním. Naopak pochvalu získá jen tím, že zaujme vykázané místo na přídi a na kolem projíždějící vodáky nebude temně vrčet, ale přátelsky plazit jazyk. Poté, co zůstala na divoké jamě Lužnici viset za vodítka u větve trčící z vody, jezď už pouze na volno. Zatím všechny její pády do vody způsobené nezvedenými poskoky skončily dobře, nejsme příznivci extrémních sjezdů na divoké vodě. Pak by asi bylo nutné zjistit, zda by bylo možné sehnat nafukovací vestu, kterou jsme viděli v dokumentárním filmu o záchranářských německých ovčáčkách. Tuzemské vodácké prodejny tuto výstroj nenabízejí, i když psů všech velikostí i ras je na vodě mnoho.

My jsme si při plavbě mohli ověřit vnímavost border collie na intonaci hlasu. Posádka blížící se k jezu, který se chystá sjet, musí zachovat ledový klid. Jakékoli hlasité projevy obav nebo radostného očekávání jsou pro Lízu impulsem aktivní účasti, nejlépe prostřednictvím nečekaného prudkého výskoku a olíznutí obličejů celé posádky. To aby se nebáli, že je s nimi a že se to zvládne.

Vtipy

"Moje borderka je strašně inteligentní" říká jeden chovatel druhému. "To můj jezevčík taky, chodí mi každý den pro noviny" dočká se odpovědi. A smečje: "já vím, moje borderka mi to říká".

Na zkouškách z pasení borderka obíhá ovce a zpívá si: "Ovčáci, čtveráci". Rozhodčí nemůže uvěřit vlastním uším, říká ovčákovi jak je ten jeho pes chytrý. Ale když borderka přivádí ovce ke košáru je slyšet jak zpívá jinou písničku, která je, jak se říká, neslušná. Rozhodčí vidí, že mezi diváky jsou i malé děti, a tak borderku okřikne a řekne jí, že jestli nepřestane zpívat, tak že ji vyloučí ze zkoušek. Ale borderka se brání: "To já ne, to zpívá ta černá ovce, ona je totiž bíchomluvec!"

Přijde chlap s borderkou k zvěrolékaři a požádá ho, zda by jí mohl kupírovat ocas. "Ale pane, borderkám se přeci ocasy nekupírují" diví veterinář. "Já vím, ale přijede tchyně a já hodlám předejit jakýmkoliv projevům radosti", argumentuje zákazník.

V letošní sezóně již Líza pochopila, že při přenášení lodi kolem nesjízdných úseků není nutné "pást" osádky ostatních lodí a zahánět je do houfu. Naopak, pochvaly se dočká pokud využije přestávky k vyvenčení a disciplinovaně po boku lodí pak přejde na místo dalšího nalodění (nastupuje do lodě na povel, samostatně a díky stabilitě čtyř končetin i nejspokojněji z celé rodiny).

Právě během splouvání řeky jsme si uvědomili i nutnost dopřát psovi odpočinek. Pokud byla plavba dramatická a Líza neměla možnost si zdřímnout, měla pochopitelně i horší "náladu", byla podrážděná a vznětlivější, prostě protivná. Po zjištění této skutečnosti nás definitivně opustily obavy, že border collie je hyperaktivní pes, jehož nároky na majitele jsou nespelnitelné, jak je stále uváděno ve všech dostupných atlasech psích plemen. Ne, naše zkušenost je, že pokud se zhruba dvě hodiny denně Líze budeme intenzivně věnovat (a ona nám), budeme oboustranně spokojeni. Naše soužití bude bez problémů, bez rozkousaného zařízení bytu.

K vodáckým zážitkům patří i večery u ohně nebo posezení v hospůdkách. Tak tuto část zvládla Líza bez chyby a v letošním deštivém létě stejně jako my ocenila po celodenní mokré plavbě suché a teplé posezení. Čtrnáctidenní deštivou plavbu zvládla bez újmy na zdraví.

K vodní turistice patří i poznávání pamětihodností, ani tady nebyla Líza kráčna a musím zmínit hrad Rábí, kam byla vpuštěna na prohlídku a škoda, že nám nedokáže popsat, jaké všechny starodávne vůně tam nalezla.

A snad udělala i trochu té osvětové práce za svou rasu, i když musíme říci, že za tu dobu, co s Lízou cestujeme, byla mnohokrát obdivována jako zvlášť vyvedený voříšek. Správně určil její rasu tak jeden člověk ze sta. Za všechny ostatní si vždy vzpomenu na zážitek z veterinární pohotovosti. Sestřička pochválila hezkou fenečku. "Jen je trochu plachá, vy jí máte z útulku vidíte," zhodnotila Lízinu rezervovanost. "To je čistokrevná border collie", nedala jsem se. "Hm, kolie", zamyslela se sestřička, "a viděli jste někdy její rodiče?" Asi si něco pomyslela o podvedených majitelích psa, který ani trochu nepřipomíná Lassii.

Radka Římanová a Allisea Rubinové srdce

Pán si chce pořídít psa, aby s ním mohl dělat agility a všichni mu radí, že nejlepší na to je Border Collie. Pán si tedy "borderku" koupí a tady je výsledek:



Vtipy poslal Tomáš Fajmon

Borderhoic - klubový zpravodaj, číslo 10 - Aktuality a zajímavosti (BH10AZ/2001). Vydává Border Collie Club Czech Republic ve spolupráci se společností FITMIN a.s. pouze pro vnitřní potřebu klubu. Jazyková a redakční úprava, tisk a distribuce redakční rada zpravodaje ve spolupráci s Ing. Janou Štěpánkovou, propagační oddělení společnosti FITMIN a. s., tel. 0608 552221, 0446 676093, propag@fitmin.cz. Foto: CD archiv členů klubu BCCCCZ. Vychází v lednu 2002 v nákladu 120 výtisků. Uzávěrka dalšího čísla je 3.3.2002. Kontaktní adresa: Radko Loučka, U Svodnice 105, 104 00 Praha 10, mobil 0603 888362, tel 02 67711253 domů, 02 67009528. fax 02 67711448 do kanceláře, loucka@vuzv.cz COPYRIGHT@BCCCCZ - platí na veškeré materiály v tomto zpravodaji!

Kontaktní adresy na členy výboru a komisí BCC CZ

Předseda klubu:

KREJČÍ Michal, RNDr., Lomená 113, 251 64 Mnichovice-Božkov, tel 0204 641755 d, 02 440 21 200 k, mobil 0602 312724, krejci@oksystem.cz.

Zástupce předsedy klubu, komisař:

BARTEK Ivo, Ing., Masarykova 31, 664 52 Sokolnice, tel/fax 05 44224876 dk, mobil 0608 730037, ibartek@IOL.cz

Jednatel:

BARCALOVÁ Šárka, Na záhonech 54, 141 00 Praha 4, tel 02 41481550 d, 02 21131330 k, mobil 0606 319895, sarkab@cbox.cz

Předseda komise pro chov, poradce chovu:

HANAČIKOVÁ Nikol, Kudlov 280, 760 01 Zlín, tel 067 7216350 d, 067 7216645 k, mobil 0603 891385, chevers@volny.cz,

Předseda redakční rady zpravodaje a internetových stránek:

LOUČKA Radko, Ing., CSc., U Svodnice 105, Královice, 104 00 Praha 10, tel 02 67711253 d, 02 6709528 k, fax 02 67711448 k, mobil 0603 888362, loucka@vuzv.cz

Hospodář, pokladní:

KERNEROVÁ Lenka, Ing., Buzulucká 8, 160 00 Praha 6, tel 02 24318313 dk, mobil 0724 241488, lenka.kernerova@ecn.cz

Kontrolní a revizní komise:

VOJTĚCHOVÁ Lenka, Mgr., Ambrožova 14, 130 00 Praha 3, tel 02 6442599 dk,

fax 02 6973281, mobil 0602 174316, <jvoitechova@cr-corin.com>.

LERL Tomáš, Pod kopcem 6, 147 00 Praha 4, 02 4024904 d, lerl@oksystem.cz

SVOBODOVÁ Lenka, Zahrádkářská 13, 503 11 Hradec Králové 15, tel 049 5534355, mobil 0776 199468, gasko.prim@quick.cz

Členové redakční rady:

"Ludva a Eva Čečilovi" <LFCecil@aol.com>.

"Josef Vojtěch" <vojtech@cr-corin.com>.

"Helena Půlpánová" <helenapulpan@mybox.cz>.

"Simona Sochorová" <ssochorova@atlas.cz>.

"Saša Grygarová" <grygarovas@cmail.cz>.

"Věra Brunclíková" <ambra@IOL.cz>.

"Radka Římanová" <rimanova@nlk.anet.cz>.

Vysvětlivky: d = domů, k = kancelář. Jen pro potřeby klubu Stav k 9.12.2001.

INZERCE

Krmte PROPLANovou řadou levněji.

Zaregistrujte se do "Purina klubu"!

PROČ?



Získáte chovatelské balení v ceně 75 Kč / 1 kg při běžných prodejních cenách více než 110 Kč / 1 kg.

Balení je k dostání pouze ve vybraných prodejnách.

Bližší informace na tel. číslo 0616 / 65 05 12 - 13.

Dejte přednost kvalitě.

Chovatelská stanice AKUMULATOR bere záznamy na štěňata po rodičích: "Miki" Mouse di Cambiano (dvojnásobný Mistr ČR v pasení ovcí) a "Askí" Ass Bohemia Alké (dvojnásobný reprezentant ČR na MS v agility). Odběr asi na konci dubna.

Kontakt: Radko Loučka, 0603-888362, 02-67711253, loucka@vuzv.cz

Chovatelská stanice - GASKO PRIM, založená 7.1.1993 pro chov hovawartů, prodá i zadá perspektivní štěňata ze dvou vrhů na chov, práci a sport.

1. Pouze 1 trikolorní a 4 černobílé pejsky.

O: ACCORD BLACK CHEVERS - černobílý - 2xCAC, 2xr.CAC,

r.CACIB, Národní vítěz. Zk. ZVOP - Otce štěňat nabízím ke krytí.

(O: Cony Czechmate - Primus Junior, Optimus Junior

(M: Adora Akumulator - Champ SR, Klubový Champ, 2x BOB,

3x CACIB, Zk: SA2, BH, ZV1, SchHA, ZOP, ZPU1, ZVOP a tit.

Champ Agility

M: FUNKY AKUMULATOR - trikolorní (vířka pro barvu) - CAJC,

CAC, r. CAC.

(O: Liza s Border Dover - Champ. ml., Champ Rak., Klubový

Champ., 2x CACIB, BOB, běhá AGILITY)

(M: Lucky - Su - CAC, r. CACIB Národní vítěz. Zk: ZVOP, SA1.

Čistá pracovní linie ISDS, imp. Wales.)

Oba rodiče k vidění na: www.falmarka.info-line.cz

U obou vrhů nejen rodiče mají PRA/CEA neg., HD O/O, výborné povahy. Štěňata budou vyšetřena na oční pozadí v 6ti týdnech a také očkováná i odčervěná. Celodenní péče. Seriozní jednání. Adresa: Lenka Svobodová, Zahrádkářská 13, 503 11 Hradec Králové 15. Tel.: 049/55 343 55, 0776 199468, e-mail: gasko.prim@quick.cz

2. Hnědobílá a hnědotrikolorní štěňata.

O: ROY OF DALMILIGHTON - hnědotrikolorní - imp. Anglie -

Juniorchampion Německa, 3x CACIB, BOB.

Imp. Anglie, čistá pracovní linie ISDS, využíván v pasení.

Otec i babička několikanásobní vítězové soutěží v pasení

M: TOSARI FLIES HIGH - hnědobílá - imp. Anglie - CAJC, 2x

vítěz ml. PL, 3x CAC ČR, CAC SR, 3x CWC,

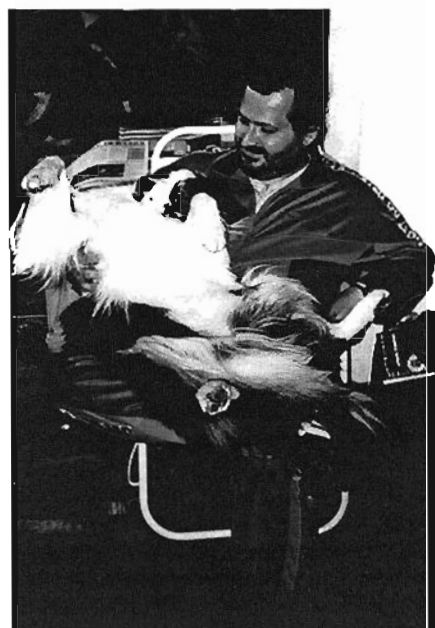
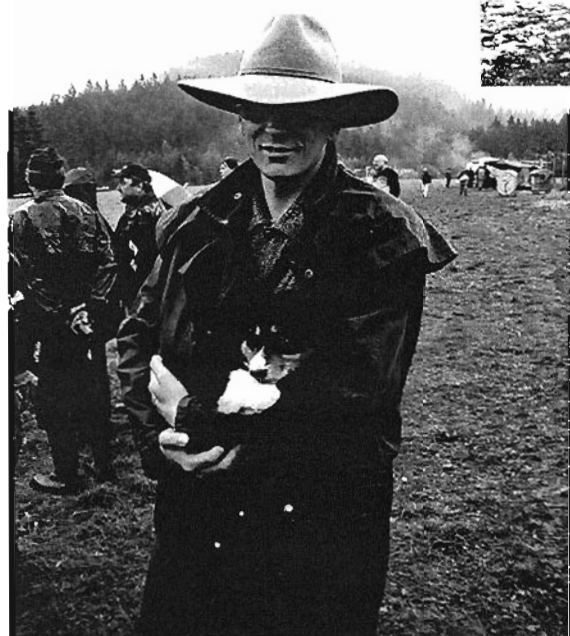
2x CACIB, 2x r. CACIB, BOB, Nejlepší v plemeni. Zk. ZVOP

Světová výstava 2000 - V2

MVP - St. Gallen 2001 - 2x reserve-Bodensieger

MVP - V1, Jeudgwinster - Holandsko 2000 - nominována na

Crufta 2002



Vážení čtenáři, volné místo v Borderholiku je naprosto mimořádný úkaz, který je třeba využít. Nabízím Vám proto pár ukázek "psiho chování".

Vzhledem k tomu, že toto číslo Borderholiku je poslední, které připravuji k tisku, chtěla bych Vám napsat, že jsem ráda poznala skupinu takových nadšenců jako jste Vy a popřát Vám mnoho zdraví a hodně radostných chvil, které prožijete se svými psy.

Jana Štěpánková



Alimentación inteligente

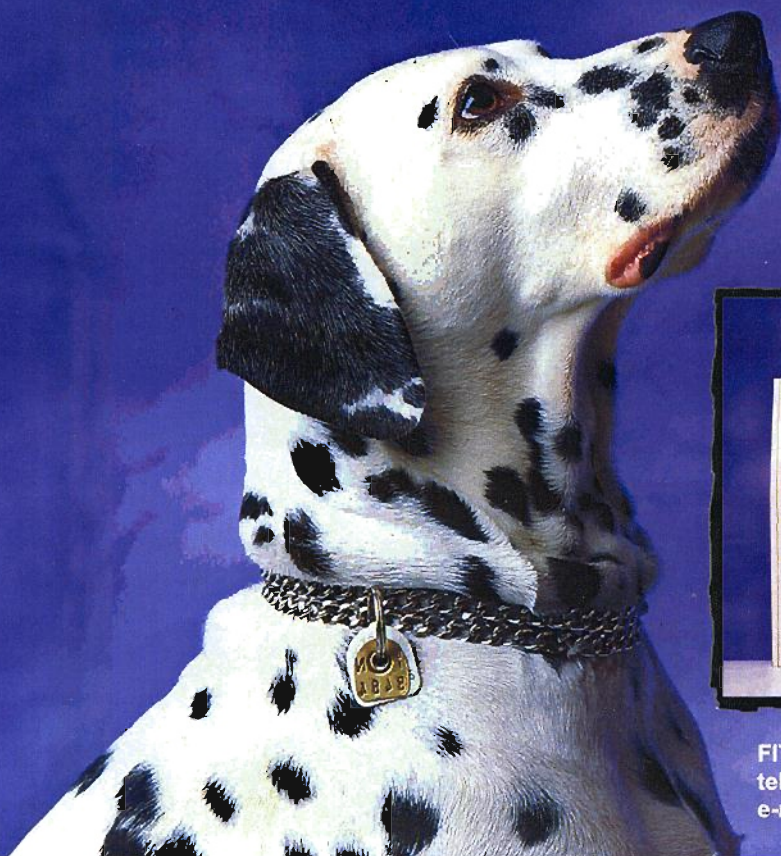


**VYZKOUŠEJTE
SKUTEČNOU
KVALITU**

Krmiva DICAN SPECIAL FORMULA jsou připravena poskytnout správnou výživu ve všech období života psa, od štěněte až do stáří. Jejich pravidelné používání přinese Vašemu psovi okamžitě viditelný prospěch. Základním kritériem pro jejich přípravu byla vysoká stravitelnost a skvělá chutnost, což pro Vašeho psa znamená zdraví, vitalitu, metabolickou rovnováhu a perfektní vzhled.

Nenasycené mastné kyseliny Omega-3 a Omega-6 podporují kvalitní a zdravou srst psa.

Trávení napomáhají obsažené fruktooligosacharidy.



FITMIN a.s., Helvíkovice 90, 564 01 Žamberk
tel. 0446-613 265, fax. 0446-613 267
e-mail: fitmin@fitmin.cz, I: www.fitmin.cz